

Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2018-2021

Årsplan 2018

Vedtatt i kommunestyret 14.12.2017

Innhold

1.0 INNLEDNING.....	3
2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER.....	6
2.1 Omsorg og helse	6
2.2 Oppvekst og utdanning.....	7
2.3 Senterutvikling.....	8
2.4 Befolkningsutvikling.....	8
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi	9
3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER RÅDMANNEN.....	10
3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier	10
3.2 Samfunnsmedisin.....	10
3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap	11
3.4 Folkehelse.....	11
4.0 KOMMUNEORGANISASJON.....	13
4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid	13
4.2 Ligestilling og mangfold	13
4.3 HMS-arbeid	13
4.4 Internkontroll	14
4.5 Lønnsforhandlinger	14
4.6 IKT/telefoni.....	14
5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER	15
5.1 Innledning.....	15
5.2 Generelle rammebetingelser	15
5.2.1 Statsbudsjettet.....	15
5.2.2 Befolkningsutvikling	15
5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon.....	16
5.4 Disposisjonsfond	16
5.5 Driftsbudsjett og rammer til enhetene	16
6.0 INVESTERINGSPROGAM	19
7.0 DRIFTSDEL.....	20
7.1 Resultatenhetenes 4- og 1-årsplaner.....	20
7.1.1 Administrasjonsenheten	20
7.1.2 Politisk virksomhet.....	22
7.1.3 Enhet for skole.....	22
7.1.4 Visedal barnehage.....	26
7.1.5 Enhet for Pleie og omsorg	28
7.1.6 NAV Gjerstad.....	30
7.1.7 Familiehuset	31
7.1.8 Samfunnsenheten	34

7.1.9 Barneverntjenesten Øst i Agder	40
7.2 Gjerstad kirkelige fellesråd	42
8.0 VEDLEGG.....	44
Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2018.....	44
Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2018	45
Vedlegg 3 Pleie- og omsorg – betalingssatser 2018	46
Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune.....	47
Vedlegg 5 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2018.....	48

1.0 INNLEDNING

Rådmannen legger med dette frem forslag til handlingsprogram 2018 – 2021 og budsjett 2018.

Gjerstad kommune skal forvalte fellesskapets ressurser til beste for innbyggerne og bidrar hver dag til å løse viktige samfunnsoppgaver. Innbyggerne skal få så gode tjenester som mulig innenfor de rammene kommunen har.

Handlingsprogram 2018 - 2021 og Årsplan 2018 legger de økonomiske rammene for Gjerstad kommunes drift og virksomhet de neste 4 årene. Dokumentet inneholder budsjett for 2018 og handlingsprogram til og med 2021. Kommunens forventede totale inntekter og utgifter for disse årene vises i budsjettskjema 1A.

De enkelte enhetenes rammebudsjetter for perioden 2018 – 2021 går fram av budsjettskjema 1B. Dette er nettorammer, som viser hvilke beløp enhetene får tildelt av de frie inntektene når egne inntekter er trukket fra. Investeringsprogrammet med investeringsbudsjett for 4 år framover, viser vedtatte og planlagte tiltak, samt nødvendig lånebehov.

Utfordringer

Gjerstad kommune har en meget stram kommuneøkonomi som krever stødig styring og effektiv ressursutnyttelse, dette vil bare bli enda tydeligere i årene fremover. Det nye inntektssystemet for kommunene, som ble vedtatt i Stortinget med virkning fra 2017, slår sterkt negativt ut for små kommuner. Som kjent tok Gjerstad kommune ansvar i kommunereformprosessen og prøvde å få frem avtaler om ny kommunestruktur, men alle alternativ strandet før de kom til behandling i kommunestyret fordi de andre partene trakk seg ut. Gjerstad kommune har et enstemmig kommunestyrevedtak fra juni 2016 på at kommunen er åpen for å vurdere forslag om sammenslåing med kommuner rundt oss, og at Gjerstad kommune må anses som "ufrivillig liten". At Gjerstad kommune er "ufrivillig liten" ble støttet av Fylkesmannen i utgangspunktet. Dessverre fikk kommunen ingen kompensasjon for dette, siden inntektsgarantiordningen (INGAR) kompenserer noe for tapet i 2018, men den kompensasjonen vil gradvis bortfalle. Gjerstad kommune får bare 1,9 % vekst i frie inntekter i 2018, og taper dermed 0,7 % i forhold til pris- og kostnadsveksten, i kroner vil det si et ytterligere tap (i tillegg til endringene i inntektssystemet) på ca. 1 million kroner. Kommunen må ha enda sterkere fokus på effektivitet og nye løsninger innenfor tjenesteområdene samtidig som kommunens attraksjonskraft skal styrkes.

I tillegg til problemstillingene rundt det nye inntektssystemet, har Gjerstad kommune noen andre klare utfordringer som i sterk grad påvirker driftsbudsjettet vårt - nå og i framtiden.

Befolkningstallet i Gjerstad kommune er stort sett stabilt, men med en stadig eldre befolkning. Det vil derfor være viktig for kommunen å tiltrekke seg yngre familier, dette vil kreve at politikere og administrasjon sammen ser etter nye måter å oppnå dette på.

Antall innbyggere under 16 år har gått tilbake med 79 personer siden 2010. Det betyr at barnetallet synker, noe som i seg selv er negativt. Samtidig er det denne aldersgruppa, sammen med de aller eldste, som gir størst uttelling i beregningsnøkkelen for folketallet i det statlige rammetilskuddet.

Frem til 2020 og 2025 øker antall eldre mellom 70 og 79 år med ca. 47 %. Dette utgjør ca. 80 personer i Gjerstad. Den fremtidige demografiske utfordringen betyr at kommunen må håndtere en stor økning i antall mennesker som har behov for pleie- og omsorgstjenester, samtidig som antall personer i yrkesaktiv alder blir færre. Befolkningsutviklingen de neste 10 – 20 årene viser at flere må ta ansvar for eget liv. De kommunale tjenestene må bidra til at det skjer en dreining fra passiv hjelp til aktiv mestring. Spørsmålet må være; "hva er viktig for deg?" istedenfor å "fortelle" brukeren hva han eller hun trenger. På den måten er målet å jobbe seg bort fra den passive mottakerrollen.

Fremtidige helse- og omsorgstjenester må gis på en annen måte enn i dag. Gjennom å tilrettelegge for mestring av sykdom og nedsatt funksjonsevne, er målet å sikre den enkeltes mulighet til å leve og bo selvstendig i egen bolig.

Økonomiske utfordringer krever tøffe omstillingsprosesser. Innenfor flere av kommunens tjenesteområder må det i enda større grad legges vekt på innovasjon og utvikling av tjenestene. Det betyr å tenke enda mer helhetlig, ta i bruk ny teknologi og jobbe enda smartere.

Kommunen må i vesentlig større grad enn tidligere jakte etter effektive løsninger, søke ny kunnskap og innovative tiltak i samarbeid med andre samfunnsaktører. Kommunens ledere har et særlig ansvar for å bruke ressursene mest mulig effektivt for kommunen som helhet, men alle ansatte må medvirke for å finne og ta eierskap til nye og kostnadseffektive måter å gjøre oppgavene på.

Prioriteringer

Arbeidet med å få handlingsprogram og årsplan for 2018 i balanse har vært særdeles krevende. Den økonomiske rammen som kommunen må forholde seg til er blitt enda trangere, og disponible midler til fordeling på drift og tjenester er reelt sett mindre enn tidligere. Samtidig blir oppgavene kommunen skal utføre stadig flere, og tjenestene øker i kompleksitet, omfang og kostnad. Både overordnede myndigheter og innbyggerne gir uttrykk for økte krav og forventninger til kommunen.

Handlingsprogrammet for perioden 2018 til 2021 inneholder mange vesentlige satsinger som direkte og indirekte har stor betydning for innbyggere i alle aldre i Gjerstad kommune. Prioriteringene som er foretatt er vanskelige, og det finnes gode tiltak som det dessverre ikke er funnet rom for i handlingsprogramperioden.

Tiltakene er prioritert blant annet ut ifra følgende kriterier:

- 1) Tiltaket er en oppfølging av et gjeldende politisk vedtak
- 2) Tiltaket har en forebyggende effekt
- 3) Tiltaket har en positiv økonomisk effekt.

Det har ellers vært et overordnet mål å redusere antall tiltak med økonomisk konsekvens.

Større grep som vi skal arbeide med i 4-årsperioden er realiseringen av den vedtatte endringen i skolestrukturen som vil gi en årlig innsparing i driften og samtidig bidra til ytterligere samling av arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen.

Kommuneplanen er det overordnede og langsiktige styringsdokumentet som legger føringer også for handlingsprogram og årsplan. Kapittel 2 i handlingsprogrammet viser hvilke tiltak og prioriteringer som blir gjort for å følge opp hovedmålene. Dette konkretiseres i handlingsprogram og årsplan for den enkelte enhet. Hver enhet har satt opp sine egne mål for virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7. Driftsdel, der de enkelte enhetene blir omtalt. Det er et mål å forvalte og utvikle de kommunale ressursene slik at innbyggerne opplever best mulig kvalitet på tjenestene. I vår økonomiske situasjon kan likevel kvalitetsmålene "kollidere" med for lite ressurser og trange rammer i enhetene. Konsekvensene kan bli at noen tjenester, som innbyggerne har vært vant til at kommunen leverer, må avvikles.

Kommunen har satset bevisst på tverrfaglig samarbeid, forebyggende arbeid og tidlig innsats overfor barn, unge og utsatte grupper. Det meste av tilgjengelige ressurser må først og fremst brukes til å utføre lovpålagte tjenester, og ellers gi et best mulig løpende tilbud innen de ulike tjenesteområdene. Likevel vil kommunen prioritere å følge opp tidlig innsats, folkehelse og forebygging innenfor tilgjengelige ressurser.

Vi må ytterligere mobilisere administrasjon, politikere og lokalsamfunnet for å finne gode løsninger i fellesskap for å få folk til å bo og etablere seg i vår kommune og utvikle nye arbeidsplasser.

De ansatte er kommunens viktigste ressurs for å gjennomføre vedtak og yte gode tjenester. I en periode med presset økonomi og endringer i tjenestene, er det særlig viktig å ta vare på medarbeiderne, og arbeide for et godt arbeidsmiljø. Da kan vi også beholde verdifull kompetanse og erfaring. Dette arbeidet ønsker vi å prioritere sammen med de utfordringene som er knyttet til rekruttering innen en del fagområder. For å lykkes, er vi avhengige av godt lederskap og ikke minst godt medarbeiderskap – medarbeidere som ønsker å være delaktige i utvikling, ta ansvar og vise initiativ.

Interkommunalt samarbeid kan være et godt svar på stadig økende krav om spesialiserte tjenester og mer faglig kompetanse. Gjerstad kommune er i dag med i slikt samarbeid på mange områder, og vil fortsatt satse på samarbeid med andre kommuner når vi ser at det er hensiktsmessig, og for å kunne gi våre innbyggere det tjenestetilbudet de har krav på. I mange tilfelle kan interkommunalt samarbeid føre til mer robuste tjenester i et større fagmiljø. Et eksempel er det interkommunale barnevernssamarbeidet etablert fra 1.1.16, Barneverntjenesten Øst i Agder, lokalisert på Brokelandsheia og med Gjerstad kommune som vertskommune.

Gjerstad kommune arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften og har gjennomført betydelige innsparingstiltak de siste årene. Effektiviseringsarbeidet i kommunen må fortsette løpende og intensiveres innen alle områder og enheter. Dette vil være en nødvendig og prioritert satsing i 2018 og i årene fremover for å utvikle kommunen til en bedre og mer effektiv organisasjon. Vi skal aktivt og kontinuerlig lete etter nye løsninger og muligheter for å drifte kommunens tjenester bedre og billigere. Gjerstad kommune vil delta i relevante læringsnettverk og utviklingstiltak som igangsettes av andre myndigheter, når det kan sannsynliggjøres fremtidig effekt som forsvaret ressursbruken. Det er viktig å studere hva andre kommuner gjør som er gode på sine felt. Rådmannen vil legge til rette for å fortsette utviklingen av enda bedre samarbeid mellom enheter og videreutvikle en lederkultur i Gjerstad kommune som vektlegger løsningsfokus, kreativitet og helhetstenkning.

God dialog og godt samvirke mellom administrasjon og politikere er avgjørende for å få satt vedtak og beslutninger ut i livet.

Investeringer

Det er nødvendig at Gjerstad kommune legger opp til en svært bevisst investeringspolitikk i planperioden. Rådmannen legger vekt på å foreslå investeringer som bidrar til at kommunen får lavere fremtidige driftsutgifter eller høyere inntekter. I slike tilfeller vil det selvfølgelig være lønnsomt med nye låneopptak. Rådmannen foreslår å prioritere utvikling av boligområder, både i øvrebygda og på Brokelandsheia, for å legge til rette for tilflytting og befolkningsøkning.

Et konkret eksempel på investeringer som bidrar til lavere fremtidige driftsutgifter er kjøp eller bygging av boliger med fleksible løsninger som kan benyttes til omsorgsboliger eller til å dekke etterspørsel etter andre kommunale boligtilbud. Å drive forebyggende virksomhet ved å legge til rette for hverdagsmestring slik at flere eldre kan bo i egen, egnet bolig med hjelpemidler og tilsyn uten å trenge plass på institusjon, vil være viktig fremover for å møte de demografiske utfordringene.

Likeledes har rådmannen foreslått jevnlige investeringer i velferdsteknologiske løsninger fremover. Gjerstad kommune er med sammen med resten av Agder-kommunene om felles anskaffelse av velferdsteknologiske løsninger. Den felles avtalen er signert i oktober 2017, og gjelder leveranse av digitale trygghetsalarmer og andre velferdsteknologiske løsninger for hjemmeboende, i omsorgsboliger og på sykehjem.

I tillegg til dette har rådmannen ønsket å investere i beredskapstiltak for å gjøre Gjerstadsamfunnet bedre i stand til å takle uønskede hendelser. Helt nødvendige VA-investeringer er også lagt inn i investeringsprogrammet.

Veien videre

For å holde driften i økonomisk balanse fordres stor grad av nøkternhet og ansvarlighet både fra administrativ ledelse og politiske beslutningstakere. Reduksjoner i rammene til drift er påkrevet etter noen år med svake økonomiske resultater, kombinert med endringer i inntektssystemet hvor småkommuner kommer mye dårligere ut enn tidligere.

Rådmannen foreslår økning av eiendomsskatten med en halv promille for neste år, til 7,0 promille, dette er i samsvar med gjeldende handlingsprogram vedtatt i desember 2016. Det er ellers verdt å merke seg at uten eiendomsskatt ville kommunens økonomiske utfordringer vært vesentlig større, med tilsvarende større problemer med å få til et forsvarlig tjenestetilbud. I 2018 vil eiendomsskatten gi 11,5 millioner kroner i inntekt med rådmannens foreslåtte skattesats på 7,0 promille.

70 millioner kroner av vår langsiktige gjeld er bundet i fastrentelån, til 4,08 % til 2022. Det andre langsiktige lånet på 130 mill. ble i 2016 vedtatt bundet i fastrentelån i 5 år, til 1,80 %. Det gir forutsigbarhet, siden renteutviklingen de nærmeste årene ikke vil være noen usikkerhetsfaktor i driftsbudsjettet. Det må likevel nevnes at det hittil har gitt oss høyere årlige lånekostnader.

Det er anbefalt at kommunene bør legge opp til et driftsnivå som gir 1,75 % i overskudd på driftsbudsjettet for å ha en sunn og forutsigbar økonomi, for Gjerstad kommunes del ville dette ha utgjort 4.6 millioner kroner, men det har ikke vært mulig å finne rom for dette i 2018. Etter rådmannens oppfatning er det viktig i årene fremover å tilpasse driften for å ha et handlingsrom til prioriteringer og å sette av reserver for å sikre et fortsatt godt tjenestetilbud i framtiden.

Gjerstad kommunes økonomi er ytterst stram, og kommunen vil måtte håndtere store utfordringer når det gjelder tjenestetilbud og økonomi både i 2018 og videre utover i planperioden. Til tross for det, er rådmannen overbevist om at vi skal mestre utfordringen med å tilpasse tjenestetilbudet til de økonomiske forutsetningene vi har, og at det framlagte forslaget vil gi grunnlag for fortsatt å kunne levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne våre. Men det vil da være viktig med en realitetsorientering i befolkningen generelt og hos politikerne spesielt, at vi fokuserer på at kommunen faktisk får til å levere gode tjenester og at vi bygger opp under kommunens omdømme.

I rådmannens forslag er det forsøkt etter beste evne å ta hensyn til politiske signaler om satsingsområde tidlig innsats (styrking av barneverntjenesten med en stilling, fortsettelse av prosjektet "Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge"), en ny kommunal fysioterapeutstilling samt at satsingen på næringsutvikling med næringssjefsstilling fortsetter ut 2018. Rådmannen mener den demografiske utviklingen med flere eldre som

skal bo hjemme lenger, må medføre styrking av hjemmetjenesten i årene fremover, noe som ikke i tilstrekkelig grad kunne gjøres innenfor økonomiske rammer for 2018.

2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER

I henhold til gjeldende kommuneplan har Gjerstad kommune fire hovedfokusområder:

- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning
- Senterutvikling
- Befolkningsutvikling

Begrunnelsen er å bedre levekårene for alle i Gjerstad og legge grunnlaget for en sunn og god vekst i kommunen.

Kommunens visjon er: "Gjerstad kommune, best når det gjelder!" Visjonen skal gjenspeile en kommune som evner å stille opp og være der for lokalsamfunnet og befolkningen i krisetider, men også føre an i arbeidet med å skape grunnlag for bærekraftig utvikling og vekst i Gjerstad.

2.1 Omsorg og helse

Gjerstad kommune bruker planen for helse og omsorg, som ble vedtatt i 2015, aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse i årene fremover.

Planen omhandler fire hovedtemaer med underliggende emner:

- Folkehelse
 - o Livsstilarbeid
 - o Helsefremmende arbeid for barn og unge
 - o Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen
- Psykisk helse og rus
 - o Psykisk helsearbeid – forebygging og individuell oppfølging
 - o Rus og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging
- Rehabilitering, aktivisering og omsorg
 - o Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet
 - o Kvalitet og tjenesteutvikling
- Kompetanse og rekruttering

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer fremover er befolkningssammensetningen med økt andel av eldre over 67 år. En annen hovedutfordring handler om oppvekst- og levekårsforhold, slik som økonomiske forhold, boforhold, arbeidsplasser eller frafall i videregående skole. Andre utfordringer kan være fysisk eller sosialt miljø, med få sosiale møteplasser, lav organisasjonsdeltakelse, lav valgdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet, eller bruk av tobakk og rusmidler.

Mål

Kommunen skal fokusere på tidlig innsats og forebygging (inkludert helsefremmende arbeid), folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter, samtidig som en målrettet jobber med å bryte negative handlingsmønstre.

Prioritering, konkretisering og iverksetting av tiltakene fortsetter kontinuerlig. Rådmannens ledergruppe leder dette arbeidet. Avgjørende viktig for å lykkes med arbeidet er å ytterligere videreutvikle helhetstenkningen innad i kommunen, ikke bare som tenkning på ledernivå, men i praksis hos alle medarbeidere. Vi skal vise

løsningsorientering, åpenhet for å ta i bruk nye metoder/virkemidler og delta aktivt i læringsnettverk som for eksempel innen integrering, folkehelsearbeid og gode pasientforløp.

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

Plan for oppvekst og utdanning er vedtatt juni 2015, hvor det ble konkretisert at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta;

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negativ sosial arv.

Gjennom et enhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning ønsker vi å legge til rette for gode oppvekstsvilkår og opplæringstilbud, for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Utviklingen av oppvekst og utdanning i Gjerstad skal preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, gode overganger mellom barnehage og skole og mellom barneskole og ungdomsskole, og at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring.

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen. Det vil derfor være nyttig å fortsatt ha sterkt fokus på tidlig innsats i tillegg til å sette inn tiltak for å øke kvaliteten på tilbudet barna får.

Hovedtiltak

- Fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats og utviklingsarbeid.
- Barn og unge i Gjerstad får hjelp til utvikling av god selvfølelse, bedre selvbilde og ta ansvar for egne valg.
- Delta på program som er med på å gi barn og unge som vokser opp i lavinntektsfamilier mulighet til opplevelser på lik linje med andre barn på samme alder.
- Samarbeid med interesseorganisasjoner, frivillighetssentralen og lokale foreninger for bedre tilrettelegging.
- Vitenskapelig dokumenterte ekstratiltak igangsettes ved behov.

2.2.2 Utdanning

Barnehage- og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole - hjem samarbeid og lærende lokale nettverk vil være fokus for oppvekst de neste 4 årene.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for bedre læringsmiljø og økt læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

For å sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring er det behov for en sammenhengende oppvekst- og utdanningsplan fra barnehage til videregående skole.

Hovedtiltak

- Tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- Systematisere og styrke skole-hjem samarbeidet, i samarbeid med familiehuset.
- Videreutvikle samarbeidsforum på tvers av enheter.
- Gjennom realfagskommunesatsingen vil hele oppvekstsektoren øke sin kompetanse innenfor realfag.
- Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen (ved fornuftig og reflektert bruk av analyseverktøy).
- Jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse.
- Utvikling av relasjonskompetanse for unge og voksne.

2.3 Senterutvikling

I 2018/2019 vil det bli utarbeidet en tydelig og praktisk rettet strategi for bolig- og senterutvikling.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling og gode møteplasser, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på god stedlig kvalitet.

Hovedtiltak

- Brokelandsheia som kommunesenter styrkes gjennom:
 - bevisst arealdisponering når det gjelder fortetting, gjenbruk og generell utforming av "landsbyen" ved E18
 - tilrettelegging for samlokalisering av handel, næringsvirksomhet, boliger, kulturaktiviteter og underholdning mv.
 - gode møteplasser inne og ute som fremmer trivsel og helse
 - kontinuerlig justering og revisjon av handlings- og tiltaksplan i utviklingsplanen for Brokelandsheia
 - samlokalisering av alle skolene i bygda, med etablering av flerbrukshall
 - være tett på i planleggingen av ny E18 Dørdal-Grimstad og den fremtidige Grenlandsbanen
 - opprettholdelse og videreutvikling av Kirkebygda
 - fremme sentrumsnær boligutvikling både i Kirkebygda og på Brokelandsheia

Disse punktene skal være førende for vedtak og planer for utviklingen i Gjerstad kommunes to sentre.

- Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".
- Komplementerende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

2.4 Befolkningsutvikling

Gjerstad kommune har hatt et relativt stabilt folketall de siste 50 åra, med en tendens til svak nedgang de siste 15 årene. Østre Agder som helhet har hatt større økning i folketall enn landet for øvrig de siste årene. Grenland har også hatt økning i folketall. Gjerstad og Østregionen ligger altså mellom to områder som har vekst i folketall. Dette betyr at Gjerstad må ha fokus på å øke sin bostedsattraktivitet parallelt med at det jobbes med å øke næringsattraktiviteten.

Hovedmål

Gjerstad kommune skal:

- ha en netto befolkningsvekst i perioden der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20 – 55 år, utgjør grunnlaget for dette
- være en kommune med bosteds-, og næringsattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder
- til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia og Kirkebygda
- prioritere, og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansesarbeidsplasser – gjennom blant annet å jobbe for en felles næringsarealstrategi i Østre-Agder
- når det gjelder næringsutvikling, bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser
- realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder

- sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling
- befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen

Hovedtiltak

- kontinuerlig arbeid med å gjøre kommunen til en interessant arbeidsplass i alle ledd og på alle nivå, slik at kommunen beholder og tiltrekker seg kompetente arbeidstakere
- Gjerstad som bokommune må markedsføres og profileres aktivt gjennom sosiale media som har unge, yrkesaktive mennesker og familier med barn som målgruppe
- bevisst og gjennomtenkt identitetsforsterking og omdømmebygging i alt vi gjør
- konstant fokus på barnehage og skole; trygge og kompetente voksenpersoner, gode rammer, realfagssatsing, tett foreldresamarbeid, relasjonsbygging, god klasseledelse og lesetrykk
- sørge for kontinuitet i skolehelsetjenestens arbeid
- sette trykk på folkehelsearbeidet i kommunen, gjennom godt samarbeid internt i kommunen og med eksterne aktører
- generelt fokus på tverrenhetlig og tverrfaglig samarbeid der det er nødvendig
- planlegge og tilrettelegge gode, sentrumsnære og varierte boliger og boligområder
- tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom utdanning (barnehage/skole) og lokalt og regionalt næringsliv
- regionale og lokale tiltak for å stimulere til opprettelse av flere arbeidsplasser må ha høy prioritet og være godt forankret i kommunens politiske og administrative ledelse
- områdeplanen og utviklingsplanen for Brokelandsheia må brukes aktivt for å utvikle Stasjonsbyen i Østre Agder
- tilrettelegge gode næringsarealer og tiltrekke nyetablerere, med spesielt fokus på kompetansearbeidsplasser
- tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom landbruksnæring og annen næring, bl.a. for å skape gode synergieffekter
- legge til rette for et allsidig kulturtilbud ved tett samarbeid med frivilligsentralen, menigheter, lag, foreninger og nabokommunene
- bidra til at offentlige kulturmidler og spillemidler blir benyttet til anlegg og aktiviteter som er tilrettelagt og favner innbyggere i alle aldersgrupper, inkludert de som er funksjonshemmet, men med et spesielt fokus på barn og unge

2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven (PBL), som trådte i kraft 1. juli 2009, er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Kommunestyret skal utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode.

Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få frem den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres.

Utgangspunktet for arbeidet er vedtatt kommuneplan for perioden 2011 til 2023 og alle planer som er knyttet opp mot denne.

Hovedfokus i inneværende planperiode er:

- Å bedre levekårene gjennom tidlig innsats på områdene oppvekst, utdanning, omsorg og helse.
- Godt omdømme og flere innbyggere gjennom å være attraktiv som bokommune og ha tjenester med kvalitet som er tilpasset innbyggernes behov.
- Nærings- industri- og senterutvikling knyttet til Brokelandsheia og regionen.

Ny kommunal planstrategi for 2017-2021 ble vedtatt i kommunestyret 22. juni 2017. I denne perioden skal blant annet arealdelen av kommuneplanen revideres, mens samfunnsdelen kun skal justeres i henhold til denne.

Dette er noen av planene som skal revideres eller nye planer som skal utarbeides i perioden 2017-2021:

- Trafikksikkerhetsplan
- Boligsosial handlingsplan
- Kulturminneplan

- Strategiplan for mangfold, inkludering og samhandling
- Strategiplan for bolig og senterutvikling
- Plan for forebyggende arbeid rettet mot barn og unge
- Handlingsplan for velferdsteknologi (vedtatt høsten 2017)

3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER RÅDMANNEN

3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier

Gjerstad kommune vil fortsatt være en synlig, bevisst og ansvarlig barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier, både administrativt og politisk.

Hovedmål:

Barnehagen og skolene i Gjerstad skal fremme mestring, læring og utvikling for alle.

Barnehage- og skoleeier følger aktivt opp kvaliteten i barnehage/skole, og har klare og ambisiøse mål for barnehage/skole i utvikling.

Hovedtiltak:

- Gi veiledning, følge opp og videreformidle informasjon til enhetene.
- Rapporter og søknader innenfor forskjellige fagsystemer.
- Delta og bidra i interkommunale nettverk og andre møteforum.
- Ta initiativ til utviklende samarbeidstiltak innenfor aktuelle områder.
- Prosjektleder for realfagskommunen Gjerstad – barnehagen og skolene deltar.
- Etterse at enhetene arbeider med implementering og utvikling av overordnet strategi.
- Danne og følge opp lærende nettverk, deriblant tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet.
- Føre tilsyn med barnehagen – i samsvar med felles tilsynsplan for Nettverk Øst.
- Tilstandsrapporten videreutvikles og brukes som en av flere indikatorer for måloppnåelse i skolen.

3.2 Samfunnsmedisin

Gjerstad kommune har ansatt kommuneoverlege for å ivareta lovkrav innen visse samfunnsmedisinske områder. Hovedsatsningsområdene innen samfunnsmedisin i Gjerstad for de neste 4 årene er:

Miljørettet helsevern

- Kommunen skal jobbe for å ha oversikt over de faktorer i miljøet som påvirker befolkningens helse. Der det fremkommer forhold ved miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens eller enkeltpersoners helse, skal kommunen søke å iverksette tiltak som kan fjerne eller redusere den negative helseeffekten.
- Det skal spesifikt føres tilsyn med miljørettet helsevern i skoler og barnehager, for å sikre best mulig arbeidsmiljø for elever og barnehagebarn.

Smittevern

- Kommunen skal, ved hjelp av smittevernplan og konkret smittevernarbeid, jobbe for å redusere risiko for at Gjerstads befolkning blir smittet av farlige sykdommer.

Medisinskfaglig rådgivning

- Kommunen skal kunne gi råd i spørsmål med helsetilknytning både overfor kommunens innbyggere, og overfor egne kommunale organer.

Deltakelse i interkommunale fora

- Gjerstad kommune deltar i samfunnsmedisinsk faggruppe, som har rådgivende funksjon i helsespørsmål overfor alle kommunene i Østre Agder.

3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Gjerstad kommune har fokus på helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, og skal sørge for at samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn ivaretas i all planlegging, ikke minst etter plan- og bygningsloven.

Sivilbeskyttelsesloven danner utgangspunkt for den kommunale beredskapsplikt. Kommunen skal ha en overordnet beredskapsplan som rulleres årlig. Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ble vedtatt i kommunestyret i februar 2016, men kommunen vil likevel prioritere å gjennomgå noen ROS-analyser årlig med sikte på forbedringer.

Fylkesmannen fører tilsyn med kommunenes beredskapsarbeid. Gjennom merknader og anbefalinger etter tilsyn og deltakelse i beredskapsnettverk for østregionen får kommunen verdifulle innspill til kontinuerlige forbedringer.

Alle beredskapsplaner er lagret i internkontrollsystemet QM+ samt i krisestøttesystemet DSB-CIM. Dette gir god oversikt samtidig som det også fremgår når planene skal revideres.

Gjerstad kommune har et revitalisert beredskapsråd, som består av ordfører, formannskapet, rådmann, noen enhetsledere, brannmester samt representanter for politiet, Heimevernet og Sivilforsvaret.

Hovedmål:

- Gjerstad kommune skal være godt forberedt for å kunne håndtere alle typer uønskede hendelser og kriser raskt og effektivt, dette ved å ha oppdatert planverk og jevnlig øvelser.
- Gjerstad kommune skal til enhver tid ha tydelige og oppdaterte beredskapsplaner innenfor alle relevante felt, i tråd med gjeldende lover og forskrifter.
- Innholdet i planer og tiltakskort skal være kjent og øvd for de som har oppgaver innen beredskap og krisehåndtering.
- Kommunen skal ha gode rutiner for å sikre at innbyggerne blir ivaretatt ved eventuelle alvorlige hendelser, blir varslet hvis nødvendig og får den informasjonen de har bruk for til rett tid.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser skal revideres jevnlig, slik at kommunen tidlig kan iverksette tiltak for å hindre at uønskede hendelser skjer.

Hovedtiltak:

- Kommunens overordnede beredskapsplan og kriseplaner innen hver enhet/tjeneste skal til enhver tid være oppdatert
- Alle som har en rolle i håndtering av kriser i kommunen skal øves i sine oppgaver minst en gang årlig
- Det skal gjennomføres øvelse/opplæring i bruk av krisestøtteverktøyet DSB-CIM og system for befolkningsvarsling (Varsling24) 2 ganger pr år for alle i kriseledelse og støttefunksjoner
- Kommunens beredskapsråd skal ha 2 årlige møter og fungerer som et hørings- og rådgivningsorgan
- Innarbeide skadeforebyggende/skadebegrensende tiltak i budsjett og handlingsplan
- Ivareta samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i all kommunal planlegging

3.4 Folkehelse

Kommunene har gjennom folkehelseloven plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer. Dette er nødvendig, men krevende, for å nå målet om en samfunnsutvikling som fremmer befolkningens helse og utjevner sosiale helseforskjeller. For Gjerstad kommune er det et viktig mål å implementere folkehelseperspektivet i alle enheters virksomhet. Rådmannen leder den tverrsektorielle arbeidsgruppen i kommunen som skal anbefale prioriteringer i kommunens løpende folkehelsearbeid.

Mål

Legge til rette for mer fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere generelt.

Alle barn skal få mulighet til å delta på minst en fritidsaktivitet innen fylte ti år og opp gjennom grunnskolen.

Tiltak

- synliggjøre nytt turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside
- samarbeide med Friluftsrådet Sør der det er naturlig – være initiativtaker til gode fellesprosjekter
- ta initiativ til et tettere og bedre samarbeid med frivillige sektor; lag, foreninger og frivilligsentralen
- halvårlig oppdatering av hvilke aktiviteter som finnes i Gjerstad kommune og i kulturskolen Øst i Agder
 - synliggjøring på kommunens nettside
 - deles ut hver vinter og hver høst ved barnehage- og skoleoppstart etter jule- og sommerferie
 - besøke 3. klassene og informere på foreldremøter om ulike fritidsaktiviteter
 - samtale med foreldre og barn ved behov for sammen å finne løsninger for at barnet kan ha minst én aktivitet å gå til
- videreutvikle «Ung aktiv» og innarbeide arbeidsmetodene i kommunens rutiner
- tettere dialog med kommunens barn og unge for å være løpende orientert om ønsker og behov, samt forventningsavklaring
- tettere foreldresamarbeid med info og dialog på helsestasjonen, foreldremøter i barnehagen og i skolen – synliggjøre kommunens målsetninger og hvorfor
- vurdere muligheten for mer bevegelse i løpet av skolehverdagen

Mål

Forebygge frafall/dårlig skoletrivsel blant elever på ungdomsskole og videregående skole (vgs.), særlig med fokus på overgangen til vgs.

Tiltak

- ansette en oppfølgings- og losfunksjon (på tilskuddsmidler) i midlertidig stilling over tre år som skal følge opp ungdommer som har
 - høyt fravær på skolen
 - mistrives på skolen
 - lite nettverk, og ikke deltar på fritidsaktiviteter
- la ungdommene medvirke/veilede når det skal utarbeides tiltak for dem
- følge opp ungdommer i overgangen til videregående skole
- samarbeide tettere med foreldre og ungdom for helhetlig og koordinert hjelp
- legge til rette slik at ungdommen får nødvendig leksehjelp (f.eks. gjennom losfunksjonen)
- veilede ungdommer inn i fritidstilbud (de som ikke har et tilbud)
- dele losfunksjonens erfaringer fra arbeidet med ungdommene, med fagteam, ressursteam og andre relevante instanser

Mål

Videreutvikle og implementere en modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon av barn som lever i vanskelige familie-/omsorgssituasjoner. Bedre tverrfaglig innsats for å gi barn og deres familier et mer helhetlig og koordinert tjenestetilbud.

Tiltak

- videreføre arbeidet med "Vi bryr oss – SAMMEN for barn unge" gjennom samhandlingsmodellen BTI (bedre tverrfaglig innsats)
- gi hjelp/veiledning til familier som trenger det, så raskt som mulig
- bruke veileder fra bekymring til handling aktivt i alle enheter som jobber med barn, unge og deres familier
- kompetanseheving og opplæring i rutiner fra bekymring til handling (alle ansatte som arbeider med barn og unge)
- bruke og videreutvikle nettbasert modell som viser hvordan kommunen arbeider med barn som bekymrer på tre nivåer: ansatte og foreldre nivå, enhetsnivå, politisk-/kommunenivå.

4.0 KOMMUNEORGANISASJON

4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid

Forutsetning for kommunens visjon "Best når det gjelder" og målet om å sikre best mulig kvalitet på tjenestene, er avhengig av kommunens medarbeidere, deres kompetanse og vilje til innsats.

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen fremstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på og hvor fellesskapstanken dyrkes. Gjerstad kommune må vise at de setter pris på sine medarbeidere samtidig som det kan forventes at medarbeiderne tar ansvar og har vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap.

4.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Vern mot diskriminering i arbeidslivet er ivarettatt gjennom flere lover:

- Likestillingsloven forbyr diskriminering på grunn av kjønn, graviditet og foreldrepermisjon.
- Diskrimineringsloven forbyr diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbyr diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven stiller også krav om individuell tilrettelegging på arbeidsplassen.
- Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Lovene har det til felles at de forbyr direkte og indirekte diskriminering, samt trakassering.

Diskrimineringsforbudet gjelder alle sider ved ansettelsesforholdet: Utlysing av stilling, ansettelse, omplassering, forfremmelse, opplæring og annen kompetanseutvikling, lønns- og arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed.

Utfordringene i inkluderingsarbeidet er i stor grad knyttet til levekårsutfordringer generelt i kommunen med høy andel trygdede innbyggere, få med høyere utdanning m.m.

Rapportering om likestilling og mangfold legges frem som en del av den samlede årsmeldingen i kommunen. Gjerstad kommune stiller seg bak intensjonen og hovedmålene til Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder – LIM-planen, og skal jobbe aktivt med tiltakene i handlingsprogrammet.

4.3 HMS-arbeid

"Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet." (Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Forpliktelsene som kommunen har som IA-bedrift følges opp i en egen avtale med NAV Arbeidslivssenter. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. I Gjerstad kommune kjøres sykefraværsrapporter ut kvartalsvis, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Dette behandles i AMU og administrasjonsutvalget. Rapporteringen er en del av tertialrapporten.

Kommunen har etablert web-basert HMS- og kvalitetssystem. QM+ er et avvikssystem med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget.

Bedriftshelsetjenesten har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, har tilbud om funksjonsvurderinger, foretar kartlegging av arbeidsmiljø ved behov og gir råd og veiledning om fysisk arbeidsmiljø, ergonomi, konflikthåndtering mv. Enhetene har tilbud om besøk på arbeidsplassen fra bedriftshelsetjenesten etter behov. Enkeltansatte kan kontakte bedriftshelsetjenesten og bli fulgt opp i dialogmøter.

Verneombudene med hovedverneombud i spissen har en viktig oppgave i HMS-arbeidet. De samles til minst to verneombudsmøter i løpet av året. På den årlige vernerunden har ombudene en sentral rolle sammen med enhetslederne. Det meste som kommer frem i vernerundene blir håndtert i den enkelte enhet, evt. i samarbeid med Samfunnsenheten som har ansvar for det bygningsmessige. Tiltak med en kostnadsramme over kr. 100.000,- legges frem for kommunestyret for avgjørelse i budsjettmøtet sammen med godkjenning av HMS-plan for kommende år. Gjerstad kommune har et års-hjul for oppfølging av HMS.

4.4 Internkontroll

Internkontroll er kvalitetssikring. Hensikten med internkontroll er å sikre og dokumentere virksomhetenes aktiviteter og etterlevelse av regelverk, samt at problemer, feil og mangler oppdages og unngå gjentakelse. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter gjelder i alle virksomheter og i alle enheter i kommunen, i tillegg har de enkelte enheter krav om internkontroll i tjenesteproduksjonen, det gjelder overholdelse av lover og regler og om tjenesteproduksjonen drives forsvarlig og effektivt. Enhetsleder skal ha oversikt over og følge opp alle krav til internkontroll som følger av lov og forskrift for enhetens del av kommunens tjenesteproduksjon. Dette ansvaret er presisert i alle enhetslederens stillingsbeskrivelse. Hver enhet har sine rutiner i Internkontrollsystemet som skal dekke enhetens behov for dokumentasjon av rutiner og arbeidsprosesser.

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen brukes det web-baserte verktøyet QM+. Via kommunens hjemmeside og hjemmefra kan alle ansatte benytte dette for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklistor mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

4.5 Lønnsforhandlinger

Gjerstad kommunes avtaleverk har tre forhandlingshjemler:

- Kapittel 3 som omhandler kommunens toppledere, enhetsledere og andre ledere.
- Kapittel 5 som omhandler fagstillinger.
- Kapittel 4 som omhandler øvrige arbeidstakere.

I kapittel 3 og kapittel 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter rundt 25 medarbeidere. I kapittel 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt, dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en ramme til lokale forhandlinger.

4.6 IKT/telefoni

IKT

Drift av IKT er et samarbeid mellom Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli kommuner, og leveres fra Vegårshei kommune som en vertskommuneløsning kalt Den Digitale Østregionen (DDØ). Håndtering av Helpdesk og support er sentralisert. Formålet er å øke tilgjengeligheten samtidig som responstiden reduseres. Felles prosjekter og investeringer i nye løsninger håndteres av DDØ. I oktober – november 2017 har alle kommunestyrene i de fem DDØ-kommunene vedtatt sammenslåing av DDØ og IKT Agder til den nye virksomheten IKT Agder fra 1.1.2018.

Telefoni/Mobiltelefoni

Gjerstad kommune har en fellesavtale sammen med 30 kommuner og 2 fylkeskommuner på fast telefoni og mobiltelefoni. Avtalen håndteres av Det Digitale Agder (DDA). Ny avtale vil være på plass i 2018.

Kommunens hjemmeside/ansattportal

Gjerstad kommune har sin egen hjemmeside, facebookside og ansattportal. Innbyggerne vil finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer om kommunale tjenester på kommunes hjemmeside. Tilsvarende vil ansatte finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer på ansattportalen. Oppdateringer skjer ved behov. Alle enheter har ansvar for å holde kommunens hjemmeside oppdatert når det gjelder beskrivelse av enhetenes tjenester.

5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

5.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan som minimum omfatter de fire neste budsjettårene. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over inntekter, utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Kommunestyret skal selv vedta økonomiplanen og endringer i denne.

Videre heter det i kommuneloven §§ 45 og 46 at kommunestyret innen årets utgang skal vedta budsjettet for det kommende år. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelser av disse. Eventuelle senere endringer skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettet må i følge kommuneloven være i balanse så vel i budsjettåret som i resten av økonomiplanperioden.

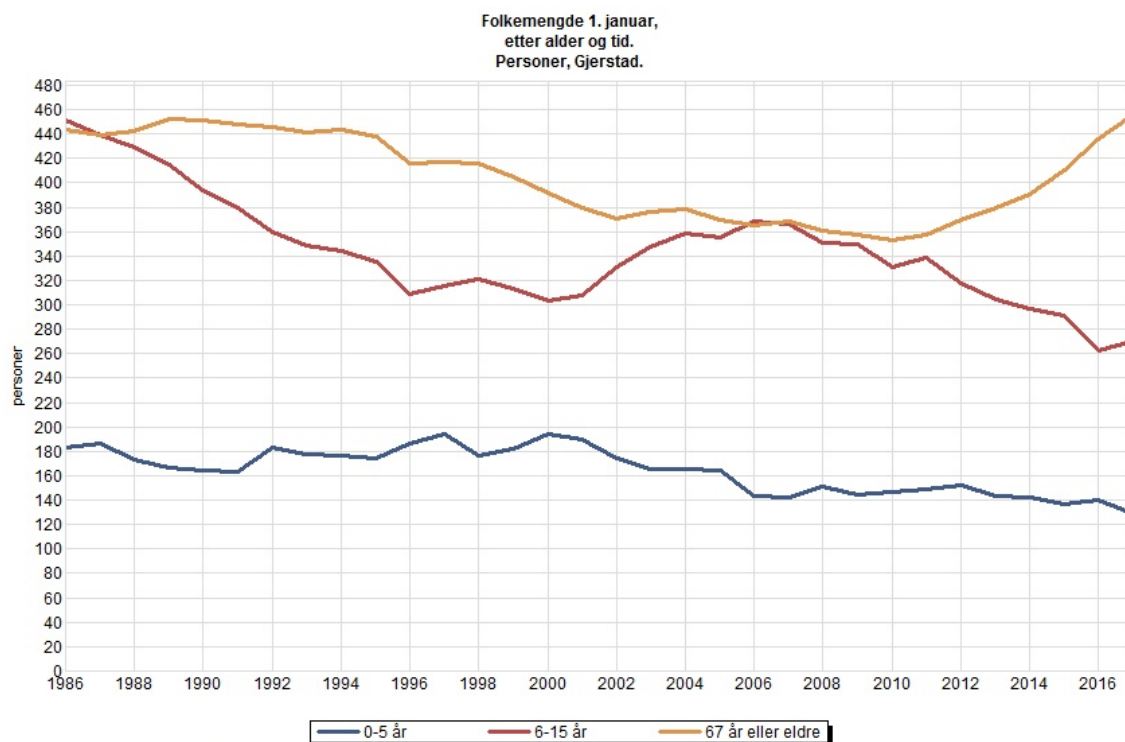
5.2 Generelle rammebetingelser

5.2.1 Statsbudsjettet

Gjerstad var dessverre også i år en av taperne i årets statsbudsjett, med en nominell vekst i frie inntekter på beskjedne 1,9 %. Regjeringen oppgir samtidig lønns- og prisveksten til å være 2,6 %, slik at kommunen reelt sett taper 0,7 % fra 2017 til 2018. Også året før hadde kommunen realnedgang i frie inntekter, den gang på 0,8 %. I all hovedsak skyldes den dårlige utviklingen endringer i det kommunale inntektssystemet, hvor småkommuner i Sør-Norge kommer betydelig dårligere ut enn tidligere.

5.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget på rundt 2 500, med ubetydelige endringer fra år til år. Befolkningssammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette kan illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehagealder og skolealder, samt personer over 67 år i perioden 1986-2017.

De store endringene i befolkningssammensetning vi har sett de senere årene, vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud og omdisponering av ressurser mellom sektorer. Spesielt viktig er det å få på plass en skolestruktur tilpasset dagens og fremtidens elevtall, slik at ressursene kan utnyttes optimalt med tanke på kvalitet i skolen.

5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

2015 og 2016 ble avsluttet med negative netto driftsresultater på henholdsvis 6,5 og 4,4 mill, noe som samlet sett for de 2 årene var omtrent i henhold til budsjett. I 2017 er det imidlertid budsjettet positivt netto driftsresultat, om enn med beskjedne 0,3 mill. Dette var mulig ved en kombinasjon av øket eiendomsskatt og realnedgang i enhetenes rammer. Utfordringene som fulgte av tidligere års svært ekspansive budsjetter kan med dette anses løst.

Det som derimot ikke er løst, er tilpasningen til reduserte frie inntekter som følge av omleggingen av det kommunale inntektssystemet. Da det å være en liten kommune ikke lenger anses å være en «ufrivillig kostnad», er det gjort endringer i inntektssystemet som innebærer en stor omfordeling fra små til store kommuner. Tapet fanges på kort sikt opp av inntektsgarantiordningen (INGAR), som i 2018 gir oss om lag kr 2 mill. Dette vil imidlertid bli redusert med om lag 1 mill i 2019 og ytterligere 1 mill i 2020, slik det fremgår av linje 2 i budsjettskjema 1A. De utfordringer dette innebærer må løses i løpet av 2018, slik at vi kan etablere et langsiktig bærekraftig driftsnivå fra 2019. Muligheten for økning av egne inntekter er nå på det nærmeste uttømt, ved at eiendomsskatten allerede i 2018 utskrives med lovens maksimalsats. Eneste mulighet for å bringe samsvar mellom inntekter og utgifter er følgelig reduksjon i enhetenes rammer, og nødvendige innsparinger vises i budsjettskjema 1B.

5.4 Disposisjonsfond

Gjerstad kommune har ikke lenger noe generelt disposisjonsfond, da siste rest ble brukt opp i 2016. Videre har premieavviksfondet etter regnskapsavslutningen for 2016 en underdekning på om lag 2,8 mill, som vil måtte dekkes inn i senere budsjettår.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til fond, og underdekningen i premieavviksfondet vil måtte dekkes inn før vi igjen kan begynne å bygge opp det generelle disposisjonsfondet.

Ideelt sett burde det vært budsjettet avsetning til fondet på om lag kr 4,6 mill hvert år for å følge fylkesmannens anbefaling for god kommuneøkonomi (netto driftsresultat på 1,75 %), men det har ikke vært mulig å finne rom for dette. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

5.5 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Sett under ett vil kommunens driftsnivå være noe lavere i 2018 enn i 2017. Fordelingen mellom sektorer er også endret, slik at den reelle nedgangen i rammetildeling varierer en del enhetene imellom.

Takstgrunnlaget for eiendomsskatt forutsettes å utgjøre kr 1 650 000 000 i hele planperioden.

For øvrig er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2018	2019	2020	2021
Rentesats p.t.	1,50 %	1,60 %	2,00 %	2,50 %
Samlet utbytte Agder Energi AS	600 000	600 000	600 000	600 000
Sats eiendomsskatt	7,00 ‰	7,00 ‰	7,00 ‰	7,00 ‰

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt at avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

Det er i planperioden forutsatt en svært moderat lønnsutvikling, og det er hvert år i planperioden satt av kr 2 mill til dekning av det enkelte års lønnsoppgjør. Dette gir rom for en lønnsvekst på om lag 2 %. Skulle lønnsveksten bli høyere enn dette, vil overskytende måtte dekkes innenfor enhetenes rammer.

Det er i budsjettskjema 1A og 1B benyttet 2018-kroner, beløpene er altså IKKE inflasjonsjustert.

Alle tall, både i 1A, 1B og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

BUDSJETTSKJEMA 1A						
	HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2018-KR)					
	R-2016	B-2017	2018	2019	2020	2021
1 Skatt på inntekt og formue	-50 912	-48 884	-54 234	-54 234	-54 234	-54 234
2 Ordinært rammetilskudd	-98 224	-100 979	-100 555	-99 555	-98 555	-98 555
3 Skatt på eiendom	-7 891	-10 725	-11 550	-11 550	-11 550	-11 550
4 Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
5 Andre generelle statsstilskudd	-1 698	-1 544	-1 266	-1 251	-1 226	-1 201
5.1 Rente- og avdragskompensasjon PLO		-1 197	-1 115	-1 114	-1 104	-1 093
5.2 Investeringskomp. reform '97		-117				
5.4 Rentekompensasjon skoleanlegg		-185	-123	-112	-101	-91
5.5 Rentekompensasjon kirkebygg		-45	-28	-25	-21	-17
6 Sum frie disponible inntekter	-158 725	-162 132	-167 605	-166 590	-165 565	-165 540
7 Renteinntekter og utbytte	-6 491	-4 740	-4 740	-4 780	-4 940	-5 140
7.1 Renter av bankinnskudd		-600	-600	-640	-800	-1 000
7.2 Utbytte Agder Energi AS		-4 140	-4 140	-4 140	-4 140	-4 140
8 Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg	8 660	6 659	7 795	9 525	10 528	10 708
8.1 Fastrente 130 mill, 1,80 % til 09.09.2021		2 340	2 340	2 340	2 340	2 340
8.2 Fastrente 70 mill, 4,08 % til 03.02.2022		2 856	2 856	2 856	2 856	2 856
8.3 Renteutgifter på eksisterende gjeld (p.t.-rente)		1 200	1 575	1 435	1 488	1 478
8.4 Renteutgifter på ny gjeld (p.t.-rente)		263	1 024	2 894	3 844	4 034
9 Avdrag på lån	13 988	14 139	15 290	17 525	19 177	19 922
9.1 Avdrag på eksisterende gjeld		14 139	15 290	15 290	15 290	15 290
9.2 Avdrag på ny gjeld		0	0	2 235	3 887	4 632
10 Netto finansinntekter/-utgifter	16 157	16 058	18 345	22 270	24 765	25 490
11 Til dekning av tidl. års regnskapsm. merforbruk	0	0	0	0	0	0
12 Til ubundne avsetninger (disposisjonsfond)	7 257	500	450	1 810	750	
13 Til bundne avsetninger						
14 Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-7 257					
15 Bruk av ubundne avsetninger (disposisjonsfond)	-5 605					
16 Bruk av bundne avsetninger						
17 Netto avsetninger	-5 605	500	450	1 810	750	0
18 Overført til investeringsregnskapet		0	0	0	0	0
19 Til fordeling drift	-148 173	-145 575	-148 810	-142 510	-140 050	-140 050
20 Sum fordelt til drift (enhetene/rammeområdene)	147 779	145 575	148 810	142 510	140 050	140 050
21 Merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	-394	0	0	0	0	0

RAMMER TIL ENHETENE

BUDSJETTSKJEMA 1B							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2018-KR)					
		R-2016	B-2017	2018	2019	2020	2021
100	Administrasjonsheten	11 701	12 895	14 110	13 660	13 660	13 660
110	Politisk virksomhet	2 103	2 110	2 030	1 970	1 970	1 970
	<i>Herav formannskapets disposisjonskonto</i>			100	100	100	100
	<i>Herav ordførers disposisjonskonto</i>			10	10	10	10
210	Skole (210-213)	30 409	30 360	30 810	28 320	26 320	26 320
221	Visedal barnehage	13 315	13 560	13 490	13 060	13 060	13 060
310	Pleie og omsorg (310-319)	52 939	45 030	45 110	43 670	43 670	43 670
320	NAV	6 582	6 100	6 070	5 880	5 880	5 880
400	Familiehuset	10 855	8 880	10 140	9 820	9 820	9 820
450	Interkommunal barneverntjeneste	35 525	39 900	41 100	41 400	41 400	41 400
500	Samfunnsenheten	16 774	15 710	15 490	14 390	13 930	13 930
700	Tilskudd Kirkelig fellesråd	1 225	1 200	1 250	1 210	1 210	1 210
704	Avsatt lønnsoppgjør	-1 712	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
706	Fellesinntekter / fellesutgifter	-31 937	-32 800	-33 880	-33 930	-33 930	-33 930
	<i>Herav refusjon barnevern</i>			-35 760	-35 810	-35 810	-35 810
	<i>Herav annet</i>			1 880	1 880	1 880	1 880
707	Lærlinger		630	1 090	1 060	1 060	1 060
	Fordelt til drift	147 779	145 575	148 810	142 510	140 050	140 050

Til tross for stramme økonomiske rammer er det i 2018 funnet rom for å styrke den interkommunale barneverntjenesten med ett årsverk fra 01.07.2018,

I Samfunnsenheten videreføres prosjektet «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» i kombinasjon med eksterne tilskuddsmidler, og næringssjefens engasjement forlenges slik at dette først opphører 31.12.2018.

I Familiehuset opprettes en kommunal fysioterapeutstilling, delvis finansiert ved statlig fastlønnstilskudd og brukerbetaling.

Tidligere vedtatte opptrappingsplan for lærlinger i kommunen forutsettes fulgt.

Rådmannen gjør oppmerksom på at for Kirkelig fellesråd kommer, i tillegg til direkte tilskudd, kommunal tjenesteyting stipulert til kr 328.000.

Som en gest til alle kommunens ansatte som gjennom hele året gjør en fantastisk jobb for våre innbyggere, er det også i hele planperioden forutsatt å ta den beskjedne kostnaden det er å videreføre den hyggelige tradisjonen med julebord.

6.0 INVESTERINGSPROGRAM

Berettiget MVA-kompensasjon	2018	2019	2020	2021
Beredskapstiltak	125	125	125	125
IKT - Lokale investeringer utenom DDØ	700	700	700	700
Barnehage - Oppgradering uteområde Alvheim	140			
Familiehuset - Utstyr fysioterapi	200			
PLO - Innvendig belysning Gjerstad omsorgssenter	1 250			
PLO - Overbygg hus 1 og 2	300			
PLO - Utstyr og inventar	250	250	250	250
PLO - Velferdsteknologi	800	500	500	500
Brannstasjon - Utbedringer	600			
Brokelandsheia - Flytte skysstasjon			900	
Brokelandsheia - Tilrettelagt tursti, vest		600		
Brokelandsheia - Tursti / rasteplass		400		
Feieutstyr flisfyringsanlegg Abel	150			
Kartplotter		150		
Profilering merkevaren Gjerstad, film	200			
Kommunehuset - Alternativ energikilde		150	3 000	
Kommunehuset - ENØK-systemer				400
Lukking åpne brannavik	125			
Kirke - Minigraver kirkegård	250			
Veier - Standardheving	1 200	1 200	1 200	1 200
Skole - Abel skole inkl. flerbrukshall	41 500	41 500		
Sum berettiget MVA-kompensasjon	47 790	45 575	6 675	3 175

Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2018	2019	2020	2021
Brokelandsheia - Kjøp av areal til boligformål	2 500	2 500		
Infrastruktur Glimmeråsen	6 000			
Utleieboliger - Kjøp / oppføring	5 000	5 000	5 000	5 000
Boligfelt øvrebygda	5 800			
Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	19 300	7 500	5 000	5 000

Vann / avløp (selvkostområdene)	2018	2019	2020	2021
Avkloakking Sunde boligområde	1 000			
Bil drift VA / Teknisk vakt	500			
Fjerne / rive gamle vannbehandlingsanlegg		800	600	
Kommunalt avløpsnett	5 000	2 500		
Oppgradering vannledningsnett	400	400	400	400
Slamfortykker Sunde renseanlegg inkl. bygg	3 500			
Sum vann / avløp (selvkostområdene)	10 400	3 700	1 000	400

Salg av tomter	2018	2019	2020	2021
Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
Salg boligtomter	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum salg av tomter	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500

Annet	2018	2019	2020	2021
KLP - Egenkapitaltilskudd	700	700	700	700
Startlån	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum annet	7 700	7 700	7 700	7 700

Oppsummering	2018	2019	2020	2021
Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	78 190	57 475	13 375	9 275
Utlån (startlån)	7 000	7 000	7 000	7 000
Mottatt MVA-kompensasjon (avsettes ubundet inv.fond)	-9 558	-9 115	-1 335	-635
Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Avsetning ubundet inv.fond (tomter / MVA-komp.)	13 058	12 615	4 835	4 135
Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-700	-700	-700	-700
Låneopptak til investeringer	-77 490	-56 775	-12 675	-8 575
Låneopptak til videreutlån (startlån)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000

7.0 DRIFTSDEL

7.1 Resultatenhetenes 4- og 1-årsplaner

7.1.1 Administrasjonsenheten

4-årsplan

Faktaopplysninger

Administrasjonsenheten er en stab-, støtte og utviklingsenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Hovedoppgavene er innenfor økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, ekspedisjon, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT. Enheten er støtteenhet for politiske beslutningsorgan, rådmannen og andre enheter.

Hovedutfordringer

De økonomiske rammene og flere års reduksjon av antall ansatte har ført til større arbeidspress og nedprioritering av flere viktige oppgaver. Bemanningen er så lav at det er svært vanskelig å opprettholde vanlig drift og god kvalitet på tjenesten. Flere fagfelt er sårbare ved fravær, da enheten ikke har overlappende kompetanse.

Administrasjonsenheten skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjon- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer.

Hovedtiltak

Administrasjonsenheten skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike utvalg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Enheten må fortsatt se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser fremover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen.

Enheten skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten og kommunens øvrige enheter.

Enheten skal arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

Enheten skal bidra til videreutvikling av samarbeidet i regionen for å vurdere områder der man sammen kan sikre kvalitet og bedre ressursutnyttelse.

Mål

Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak

- Bistå enhetene med arbeidsmiljøtiltak.
- Medarbeiderdagen gjennomføres i samarbeid mellom flere enheter, med fokus på arbeidsmiljø og utdeling av arbeidsmiljøpris.
- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Mål

Være en aktiv medspiller for alle enhetene i kommunen.

Tiltak

- Videreføre årlige samarbeidsmøter med enhetene og andre møter etter behov.
- Bistand i personalsaker/spørsmål.
- Vurdere å anskaffe elektroniske verktøy for personalarbeid.

Mål

Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.

Tiltak

- Medvirke til å oppnå ønsket stillingsstørrelse for alle.
- Utvikle samarbeidet med bedriftshelsetjenesten, NAV/Arbeidslivssenteret og enhetene for øvrig for å redusere sykefraværet.
- Vurdere å anskaffe elektronisk verktøy for oppfølging av sykefravær.

Mål

Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Mål

Fremme kompetanseheving og kompetansedeling.

Tiltak

- Ta initiativ til oppstart av arbeid med overordnet kompetanseplan.

Mål

Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.

Tiltak

- Tilpasse ekspedisjonens- og sentralbordets åpningstider.
- Oppfordre enhetene til å informere Fellestjenesten om sine tjenester fortløpende.
- Nødvendig oppdatering av ansattportalen, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte.

Mål

Elektronisk lagring i henhold til lovverk for alle kommunale fagsystemer.

Tiltak

- Informere enhetene om krav i henhold til arkivloven og bruken av arkivplanen.

Mål

Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.

Tiltak

- Der hvor det er mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.
- Ha fokus på at saksbehandlere i hele organisasjonen benytter SvarUt – elektronisk postforsendelse i vårt saks- og arkivsystem.
- Ha fokus på at andre elektroniske fagsystemer integrerer SvarUt - elektronisk postforsendelse.

Mål

Øke andelen av utgående fakturaer på elektronisk format.

Tiltak

- Vurdere gebyr på papirfaktura.

Mål

Redusere restanser på kommunale krav.

Tiltak

- Bruke nyanskaffet innfordringssystem effektivt.
- Renteberegning på alle restanser.
- Hyppigere bruk av tvangsinnfordring.

7.1.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme. I denne rammen er det avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjøring til alle folkevalgte, tappt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjøring. Politiske møter avholdes på kveldstid. Dette medfører mindre utgifter til tappt arbeidsfortjeneste. Her settes det også av utgifter til valgavvikling og folkevalgtopplæring, samt kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapets og ordførerens disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

7.1.3 Enhet for skole

4-årsplan for skolene

Visjon: Sammen for den gode skole for å få det til

Verdier: Tillit, ansvar, trygghet, respekt, inkludering, kunnskap og kvalitet

I alle skolene skal elevene trives, bli sett og få best mulig læringsutbytte. Respekt, inkludering og kvalitet er viktige verdier. Skolene skal skape et klima som er preget av trygghet, tillit og ansvar for seg selv og hverandre. Elevenes opplæring blir utført i et samspill mellom skole, foresatte, elever og lokalsamfunn.

Faktaopplysninger

Statistikken bygger på fødselstallene i Gjerstad.

Skole				SFO		
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Gjerstad	84	80	82	9	Ca. 15	Ca 18
Fiane	112*	115*	107*	37	Ca. 40	Ca 40
Abel	83	79	92			

* 7 nye flyktninger ventes, og er foreslått bosatt i Fiane skoles krets- disse kan bli flyttet til Gjerstad skole.

Hovedutfordringer for skolene i Gjerstad

Tidlig innsats/forebygging

Skolen i Gjerstad har som mål å sikre at elevene greier å fullføre videregående skole. Forskning viser at de første leveår betyr mest for menneskets utvikling. Derfor må skolen bruke flere ressurser på de laveste klassetrinn, fra 1. til 4. klasse. Samtidig må det arbeides systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, regne, fortelle/kunne uttrykke seg muntlig og bruke IKT).

Når skolen ser at elever sliter, faglig eller sosialt, må det så raskt som mulig settes inn tiltak. Tiltak skal igangsettes uavhengig av hvilket klassetrinn eleven er på. Kommunen må, også i framtiden, ha en organisering som gjør det mulig å ha et tett samarbeid med PPT, barnevernet og Familiehuset. Det må settes av nok ressurser til å gjennomføre programmene "Zippys venner", "Kjærlighet og grenser" og "MOT". Disse programmene er med på å sikre elevene et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene

Ingen elever skal risikere å få skolegangen sin ødelagt på grunn av mobbing. Det må alltid arbeides målbevisst og langsiktig for at skolene i Gjerstad skal være mobbefrie. Gjerstad kommune har planen som heter "Elevens skolemiljø, kapittel 9a i opplæringsloven". Den ble vedtatt av kommunestyret i 2014. Den har alle skolene som rettesnor i arbeidet sitt mot mobbing. Høsten 2017 er det en endring i kapittel 9a som fører til en større ansvarliggjøring av skole og skoleeier. Enkeltvedtak erstattes med aktivitetsplan for elever som ikke opplever skolen som trygg. Elever og foresatte skal få god informasjon om sine rettigheter.

Elevundersøkelsen gjennomføres en gang hvert år. I tillegg har skolene en egen lokal trivselsundersøkelse som gjennomføres tre ganger i året. Resultatene blir fulgt opp både individuelt med elevene, i personalet, i foreldremøter og i utviklingssamtaler.

Skole- hjesamarbeid

Det er de foresatte som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Skolene må bevisstgjøre de foresatte på deres rolle og legge til rette for et godt samarbeid med skolen. Dette sikres ved å bruke FAU, samarbeidsutvalget og skolemiljøutvalget aktivt. Det skal gjennomføres to foreldremøter og to utviklingssamtaler hvert år. Innføring av foreldrepålogging i *VISMA Flyt* vil sikre et mer aktivt skole-hjem samarbeid. Alle skolene skal legge ut viktig informasjon på skolens hjemmeside.

Skolene ønsker å ha nok ressurser til å gjennomføre "Blanke ark". Det samme gjelder for "Foreldrematematikk" som blir gjennomført i samarbeid med Vitensenteret og gjennom "AbelSeminaret". Det er også viktig at det samarbeides godt om "Realfagskommunen Gjerstad", som videreføres i 2018 og 2019. Skolene i Gjerstad skal oppleves som åpne og imøtekomende.

Kunnskapsformidling

For at elevene skal oppnå et kunnskapsnivå som fører til at de fullfører og består videregående skole, må et høyt læringstrykk prioriteres. Alle elevene skal få et best mulig undervisningstilbud, oppleve god veiledning og at de blir satt krav til. Arbeidsmetodene skal være varierte og basert på prinsippet PRUV – praktisk, relevant, undersøkende og variert. Howard Gardners teori om de mange intelligenser skal også legges til grunn for undervisningen. (Erasmus+)

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Det skal også i kommende år arbeides for å få ned den samlede spesialundervisningen. Det samarbeides mellom skole, foreldre, PPT og skoleeier for å få det til. Ressurser til god tilpasset opplæring og tidlig innsats må sikres.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har tatt i mot flere flyktningfamilier i 2017, og vil fortsatt motta familier når det innvilges familiegjenforening. Disse barna må gis et tilfredsstillende undervisningstilbud slik at de kan fullføre videregående opplæring og skaffe seg en utdanning. Kommunens enheter må samarbeide om et godt tilbud til disse barna. Utfordringene er størst når barnefamilier på kort varsel kommer til Gjerstad.

Kompetanseheving

Det må arbeides med kompetanseheving og skoloring for å ha en lærerstab som tilfredsstillende de nye kravene til kompetanse. Utdanningsdirektoratets satsing "Kompetanse for kvalitet" er et videreutdanningsprogram for lærere. Det er et ønske at det også i kommende år er lærere med på denne ordningen.

IKT

Utviklingen innenfor IKT går fort. Det er stadig behov for ny-investeringer og utskifting av foreldet materiell. Det arbeides med en strategi for digitalisering. Gjerstad kommune er nå Feide-godkjent og det vil føre til at bruken blir enklere. Læringsplattformen it's learning skal brukes aktivt. Som følge av nye arbeidsmetoder, økes behovet for bruk av PCer, særlig i ungdomsskolen. Det må arbeides for at alle elever skal ha tilgang til egen PC.

Rekruttering

Det er god søkning til ledige fagarbeiderstillinger i skolene. Det kan være utfordrende å få pedagoger med de fagområder en trenger, i forhold til de nye kompetanseforskriftene.

Realfagskommunen Gjerstad

Gjerstad kommune skal fortsatt være realfagskommune etter 2017. Gjennom denne satsningen skal Gjerstad kommune fortsette å styrke kompetansen i realfag. Gjerstad skal ha et ekstra fokus på matematikk. Målet er at flere elever fullfører videregående skole. Kommunen har egen strategiplan som er politisk behandlet.

Innovasjonsledelse skolebibliotek vs. folkebibliotek

Gjerstad kommune er pilot- kommune i dette prosjektet. Prosjektet tar sikte på å innovere samarbeidet mellom skolebibliotek og folkebibliotek. Målet er at elever i Gjerstadskolene skal bli bedre lesere. Dette skal de bli gjennom å bruke bygdas 4 bibliotek, både på skolen og i fritiden. Bibliotekene skal samarbeide om å motivere for leselyst og leseglede.

«Vi bryr oss - SAMMEN – for barn og unge»

Alle enheter som arbeider med barn og unge i Gjerstad kommune er med på et tverrfaglig opplegg initiert av Borgestadklinikken. Målet med prosjektet er å heve kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon blant ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. Videre arbeid vil være å utvikle og implementere rutiner for hvordan gå fra bekymring til handling i den enkelte avdeling eller på tvers av fagavdelinger i kommunen.

MOT- Gjerstad kommune er en MOT-kommune. Abel ungdomsskole har overtatt lederrollen i prosjektet, men samarbeider som før med Familiehuset. Prosjektet er tverrfaglig og styrker ungdommene til å være trygge på seg selv. Målet er at MOT skal skape robust ungdom som inkluderer alle. Viktige prinsipper er: MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å ta si nei.

SFO

Skolefritidsordningen i Gjerstad skal ha gode fritidsaktiviteter og godt foreldresamarbeid som bygger gode relasjoner. Arbeidet skal støtte opp om skolens mål og gjennomføring av satsingsplanen. Det skal arbeides med å få til gode fellesopplevelser og et godt samarbeid med folkebiblioteket. Høytlesningsøkter skal gjennomføres. Gjennom spill, lek og forming skal det være en bevisstgjøring av det arbeidet som gjøres i realfagskommunesatsingen.

Hovedtiltak for skolene i Gjerstad. En oppsummering:

- Gjennom Realfagskommunen Gjerstad skal kompetanse innenfor realfag økes. Ungdomsskolen deltar i Lektor2-ordningen som innebærer realfag i samarbeid med næringslivet.
- Skolene i Gjerstad har tidligere gjennomført flere prosjekter i regi av Utdanningsdirektoratet. Det gjelder leseprosjekt, satsing på klasseledelse og prosjektet *Vurdering for læring*. I tillegg har ungdomsskolen vært med på satsingen *Ungdomstrinn i utvikling*. Etter at satsingsområdene formelt avsluttes, blir prinsippene videreført og implementert i skolenes arbeid.
- Gjerstad skole ønsker å videreføre deltakelse i Erasmus + prosjektet.
- Skolene skal følge opp elevenes utvikling. Programmet Vokal benyttes til å registrere elevenes læringsutbytte. Her samles resultater fra Utdanningsdirektoratets kartleggingsprøver, nasjonale prøver, leseprøver (LUS), kartleggingsprøver i matematikk, interne tester, svømmeresultater osv. Vurderingen av resultatene benyttes for å gi elevene den riktige oppfølging, slik at de kan lære mest mulig på best mulig måte.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid med de foresatte og skolene.
- Bruke tilpasset opplæring slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger, og jobbe for å få til en reduksjon av enkeltvedtak.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut ifra kartlagte behov.
- Rekruttere nytt personale i tråd med kompetansebehov.

Årsplan for skolene i Gjerstad 2018

Mål

Skolene skal være en lærende organisasjon med fokus på resultater

Tiltak

- God og tydelig klasseledelse
- Læreplaner med konkrete mål i alle fag. Alle læreplaner skal baseres på lik mal
- Prinsippene i *vurdering for læring* skal brukes med konkrete og konstruktive framovermeldinger på elevenes arbeid
- Nasjonale prøver skal brukes som et redskap til å sette inn nødvendige tiltak
- Eksamensresultater og grunnskolepoeng skal være i fokus for stadig forbedring
- Skolene skal til enhver tid ha et planmessig pedagogisk utviklingsarbeid

Mål

Skolene skal legge til rette for at elever oppnår kompetansemålene

Tiltak

- Tidlig innsats og tilpasset opplæring
- Godt kvalifiserte lærere
- Undervisningen skal være **p**raktisk, **r**elevant, **u**ndersøkende og **v**ariert (PRUV)
- Bruke kartleggingsverktøy som LUS, nasjonale prøver og kartleggingsprøver for å heve elevenes kompetanse
- Fokus på matematikk
- Fokus på lesing
- Leseprosjekter høst og vår på alle trinn i samarbeid med skolebiblioteket og folkebiblioteket
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler hver høst og vår med fokus på faglig utvikling og trivsel
- Gjennomføre kurs i lesing, skriving og regning for å bedre resultatene
- Godt samarbeid og erfaringsdeling mellom lærere på alle trinn

Mål

Skolene skal ha et planmessig holdningsskapende arbeid

Tiltak

- Egne trivselsregler i alle klasser
- Klassemøter jevnlig hvor elevenes psykososiale miljø er tema
- Ha et engasjert elevråd
- Gjennomføre temadager med fokus på holdninger (eksempelvis; markere FN-dagen, Holocaust-dagen, Verdensdagen for psykisk helse og delta i TV-aksjonen)
- Fellesarrangementer som styrker det sosiale samholdet, både trinnvis og for hele skolen
- Gjennomføre Zippys venner, Kjærlighet og grenser og MOT

Mål

Skolene skal ha et godt skole-hjem samarbeid

Tiltak

- Foreldremøter minst to ganger pr. år med fast innhold for møter på de ulike aldersgruppene («Foreldreskolen»)
- Utviklingssamtaler to ganger pr år
- Sosiale sammenkomster klassevis
- Felles julefest og sommerfest for elever, foresatte og ansatte
- Foreldrepålogging i Visma-flyt
- Aktiv bruk av skolens hjemmesider

7.1.4 Visedal barnehage

4-Årsplan

Barnehagens visjon

"En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje..."

I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg fram til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse fram.

Livet byr på muligheter – ikke begrensninger, og med denne innstillingen hos alle i barnehagen vil det garantert skje utrolige ting.

Faktaopplysninger

Visedal barnehage er fysisk spredt på to hus, Alvheim er en base og Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i søskengrupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135. Barnehagen benytter pr i dag 25,7 årsverk fordelt på begge hus. Bemanningsnormen følges når det gjelder pedagoger, og kommunestyret har vedtatt at øvrig bemanningsnorm skal være 7 barn over 3 år pr ansatt, og 3 barn under 3 år pr ansatt. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven.

Hovedutfordringer

Gi barnehageplass til alle med rett til dette, på den tid de ønsker. Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil være utfordrende på grunn av store svingninger i årskullene. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall.

Enheten har de siste to årene hatt en prøveordning med to opptak pr år, et hovedopptak 1.mars og et supplerende opptak 1.oktober.

Fra august 2017 ble det iverksatt en lovendring som innebærer at alle barn regnes som tre år først fra august det året de fyller tre år. Dette innebærer at barnehagen har flere småbarn gjennom hele barnehageåret. Dette vil videre begrense muligheten til å ta opp flere barn midt i barnehageåret. Begrensningen er knyttet til både tilstrekkelig med personale og nok areal. Lovendringen innebærer også at barn født til og med november, har rett til barnehageplass. Konsekvensen for enheten er behov for en høyere bemanning enn slik situasjonen er pr i dag.

Fra og med august 2018 er det varslet en innskjerpet pedagognorm i barnehagen. Tidligere lovkrav var maks én pedagog per 18 store barn, nå er den foreslått til én pedagog pr. 14 store barn. Innen 2020 er det fra staten varslet en fastsatt personalnorm i barnehage. Departementets innstilling til denne normen er én ansatt pr 3 barn under tre år, og én ansatt pr 6 barn over tre år.

Dette er en innskjerping av det som er vedtatt i Gjerstad kommune.

Å ha nok personale til å ta ansvar for de ulike oppgavene er en konstant utfordring i enheten. Ny rammeplan for barnehage ble innført fra 1. august 2017, og krever et systematisk og grundig implementeringsarbeid i barnehagen. Faglige krav til kvalitet gitt gjennom rammeplan for barnehage er høye.

Hvordan klare å arbeide langsiktig med hensyn til forebygging, er en utfordring innen en stadig strammere økonomisk ramme.

Barnehageenheten og kommunen har en utfordring når det gjelder tidlig innsats og pedagogisk tilrettelegging. Dette med tanke på nok personale med nødvendig kompetanse, samt hvor i organisasjonen disse ressursene skal settes inn.

Enheten har fra og med 2018 en høy andel flyktning- og tospråklige barn. Dette er en berikelse for vårt miljø, og må følges opp gjennom systematisk arbeid i samarbeid med familiene det gjelder.

Hovedtiltak

En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokuset i en fireårsplan. Implementeringsarbeid knyttet til ny rammeplan vil bli satset på gjennom både ekstern og intern kursing, samt konkrete utviklingsarbeid.

Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere, vil være nødvendig for å nå framtidige målsettinger.

Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet.

Kompetansehevende tiltak vil være viktige for å ha kunnskap som fører til iverksettelse av de tiltakene som gir resultater. Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet.

Fra statlig hold innføres et stadig mer fleksibelt og brukervennlig regelverk for opptak til barnehage. Dette er en god og riktig utvikling for alle foresatte, som alle kommuner må håndtere. For å opprettholde kvalitet i tilbudet, må en fokusere på hvordan kontinuitet i driften kan ivaretas. Opptak to som har blitt drevet som en prøveordning i to år, vil kreve mer ressurser etter at regelverk er blitt endret fra og med august 2017.

Barnehage blir i alt arbeid rundt utvikling av gode levekår nevnt som et avgjørende tiltak.

Med tanke på kommunens utfordringer i forhold til levekår, ser enheten det som svært viktig å være en aktiv medspiller i videre utviklingsarbeid rundt tidlig innsats.

Kommunedelplan for Oppvekst og Utdanning definerer tidlig innsats som en spisset satsing på barn i alderen 0-18 år. Forskning sier at tiltak bør settes inn i alderen 0-5 år for å ha best effekt.

Det å tenke forebyggende og langsiktig i arbeidet med videre utvikling av tjenesten, vil være grunnleggende. Et stadig tydeligere behov for samhandling med andre enheter som for eksempel Familiehuset og skolene er framtreddende.

Det å gå tidlig inn i samarbeid med foresatte er en nødvendighet, og nye rutiner for stadig mer og bedre samarbeid vil komme på plass i løpet av 2018. Viktigheten av barns lekekompetanse, arbeid med språk, samhandling fagpersoner i mellom og god foreldredialog, vil være temaer i den neste fireårs perioden.

Barnehagen vil delta aktivt i realfagkommuneprosjektet, og i en satsing på tidlig innsats gjennom deltagelse i prosjektet "Vi bryr oss- SAMMEN - for barn og unge" i Gjerstad.

Det er viktig å arbeide målrettet mot å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte behov hos brukerne fra år til år.

Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet. Flere ansatte bør opparbeide spesialpedagogisk kompetanse slik at arbeidet i større grad blir en del av det ordinære tilbudet, samt prioritere noe ressurs på toppen av grunnbemanningen for å kunne være i forkant.

Barns utfordringer er enklere og mindre ressurskrevende å løse hvis en kommer tidlig inn i et systematisk arbeid.

Oppfølging av flyktning- og tospråklige barn krever spesiell kompetanse, og det krever videre at en setter av ressurser til arbeidet.

Årsplan 2018

Mål

«Se fem tegn på at enheten arbeider med fokus på tidlig innsats»

Tiltak

- Ferdigstille en felles anti-mobbe plan for barnehagene i Gjerstad og Risør
- Bruke Udirs veileder som et felles teorigrunnlag i antimobbearbeid
- Danne nettverksgrupper på tvers av barnehagene
- Bruke tid på refleksjon, samtale og diskusjon
- Gjennomføre fagkveld for alle ansatte

- Delta aktivt i "Vi bryr oss – SAMMEN – for barn og unge"- prosjektet

Mål

«Se fem tegn på at arbeidet med implementering av ny rammeplan for barnehage er i gang»

Tiltak

- Ferdigstillelse av ny pedagogisk plan for Visedal barnehage.
- "Ordet er Mitt - med matematiske briller " er blitt en fast praksis i enhetens årshjul
- Voksne skal systematisk vurdere sin egen praksis i arbeidet med barna
- Enhetens fellesarenaer skal alltid ha tema som er knyttet opp til rammeplan
- Enheten skal arbeide mer med overganger, både internt i barnehagen og til skolen
- Begreper som bærekraftig utvikling, demokrati, mangfold og gjensidig respekt, livsmestring og helse skal være diskutert, og ha en felles forståelse i vår personalgruppe
- Enheten skal definere en felles forståelse av hva begrepet progresjon betyr i vår barnehage

Mål

«Oppnå en bedre score på foreldreundersøkelsen knyttet til tema brukarmedvirkning enn på forrige undersøkelse.»

Tiltak

- Finne nye og alternative måter å aktivisere foreldregruppa på.
- Bruke samarbeidsutvalget i flere saker
- Jobbe for å få foreldrerådet aktivt inn i FUB – nasjonalt foreldreutvalg for barnehage
- Lage nye møteformer som åpner opp for flere stemmer
- Finne bedre systemer for hvordan en sikrer alle foresatte like muligheter til å bidra/påvirke.

Mål

«Enheten skal kunne peke på fem tegn som tilsier at enheten er en lærende organisasjon.»

Tiltak

- Enheten tar jevnlig imot studenter fra UiA
- Oppsatte møtearenaer med et tydelig faglig innhold blir benyttet systematisk
- Ansatte deler arbeidsmåter og kunnskap
- Pedagogisk dokumentasjon blir synlig i enheten
- Nettverksarbeid er en arbeidsform som aktivt blir benyttet
- Bruke resultatene fra ståstedsanalysen til å ta fornuftige valg videre

7.1.5 Enhet for Pleie og omsorg

4-ÅRSPLAN

Enhet for Pleie og omsorg skal gi kommunens innbyggere trygghet for at nødvendige omsorgstjenester er tilgjengelige ved behov. Tjenestene skal innrettes slik at de fremmer den enkeltes egenmestring.

Faktaopplysninger

Pleie- og omsorg er den største enheten i Gjerstad kommune med 70 årsverk.

Enheten har 3 læringer innen helsefag.

Eget tjenestekontor som har ansvar for saksbehandling, hjelpemidler og fagprogram (Gerica).

Enheten består av 3 tjenesteområder:

Institusjon:

Somatisk avdeling, skjermet avdeling, dagtilbud for hjemmeboende.

Kjøkken og vaskeri.

Hjemmetjenester:

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, ambulerende vaktmestertjeneste, BPA (brukerstyrt personlig assistent), omsorgslønn, omsorgsboliger og omsorgshybler.

Tjenester til funksjonshemmede:

Boliger for funksjonshemmede (Hoppehagen 16 og 22), støttekontakt og avlastning for funksjonshemmede over 18 år.

Systemansvar for IP (individuelle planer)

I tillegg har enheten ansvar for transporttjeneste og parkeringstillatelse for funksjonshemmede.

Hovedutfordringer

- Gi forsvarlige tjenester innenfor økonomiske ressurser
- Innbyggernes forventninger til tjenester
- Utsette behov for pleie og omsorgstjenester blant befolkningen
- Rekruttering/kompetanse ansatte

Hovedtiltak

- Endre bruken av somatisk avdeling på Gjerstad omsorgssenter fra boform til behandlingsfunksjon
- Alternative boformer/tjenester til demente
- Aktiv bruk av velferdsteknologi
- Stimulere til frivillig innsats for økt aktivitetstilbud til funksjonshemmede og eldre
- Gode ordninger for kompetanseheving og etterutdanning
- Øke andelen heltidsstillinger
- Ta i bruk alternative turnusordninger

Årsplan 2018

Mål

Gi tjenester av god kvalitet

Tiltak

- Tverrfaglig utviklingsteam som har fokus på helhetlige tjenester*
- Delta i prosjektet "Gode pasientforløp" (KS, Østre-Agder)
- Fagteam/fagstillinger på tvers av avdelinger
- Delta i fagutvalg for eHelse og velferdsteknologi (Østre-Agder)
- Innføre "matmerking" i samarbeid med de andre produksjonskjøkkenene i DDØ-kommunene (Lovkrav om matmerking på institusjonen fra 2016)
- Ta i bruk nye digitale trygghetsalarmer**
- Bytte ut sykesignalanlegget på institusjonen**
- Ta i bruk responssenter tjenester fra Kristiansand**
- Alternativ organisering av støttekontakttjeneste for noen brukergrupper

Mål

Forebygge/utsette behov for tjenester

Tiltak

- Ta i bruk hverdagsmestring som ideologi for all tjenesteutøvelse
- Utvide bruken av dagtilbud/aktivitetstilbud til flere brukergrupper i samarbeid med frivillige
- Vurdere velferdsteknologiske tiltak i saksbehandlingen for vedtak om tjenester
- Arrangere informasjonsmøte i samarbeid med interne og eksterne bidragsytere

Mål

Kompetanseheving, rekruttere og beholde fagpersoner

Tiltak

- Gi stipend til ansatte som tar videreutdanning som er prioritert i enhetens opplæringsplan
- ABC-opplæring*** i studiegrupper; Demensomsorgens ABC, Eldreomsorgens ABC, Mitt livs ABC (styrke kompetansen i tjenesten til personer med utviklingshemming) og velferdsteknologiens ABC.
- Alle ansatte skal få tilbud om e-læringskurs
- 2 undervisningsdager som ansatte organiserer/underviser/deler kompetanse

- Fortsatt bruk av rekrutteringsstillinger
- Delta på utdanningsmesser
- Tilby elever ved Abel ungdomsskole tilvalgsfag på institusjonen
- Videreføre inntak av lærlinger

Mål

Videreutvikle et godt arbeidsmiljø

Tiltak

- Faste møter med tillitsvalgte og verneombud
- Delta i KS prosjekt "Heltidsnettverket i Agder"
- Videreføre «medarbeidergruppa»* ved å legge inn fast møtepunkt «Arbeidsmiljø» i de månedlige TV/VO-møter der tillitsvalgte, verneombud, enhetsleder og tjenesteledere er til stede
- Fellesarrangementer for ansatte

**delmål i plandokument oppfølging av RO-rapport*

****Agderprosjektet:** Felles anskaffelse av responscenterløsning og trygghetsteknologi

*****ABC-opplæringen** er virksomhetsintern kompetanseutvikling for helse- og omsorgstjenestene i kommunene, tilbys ved oppdrag gitt fra Helsedirektoratet.

7.1.6 NAV Gjerstad

4- årsplan

Visjon

NAV er som kjent delt i en statlig og en kommunal styringslinje og visjonene/formålsparagrafene er noe forskjellig fra kommune til stat.

NAV stat sin visjon

Vi gir mennesker muligheter

Vi gir muligheter gjennom å:

- gjøre veien inn i arbeidslivet bredest mulig, og veien ut trangest mulig.
- hjelpe folk som har mistet jobben med å finne ny jobb, og de som trenger det, vil få veiledning, kurs eller arbeidspraksis.
- gi mennesker muligheter til å leve i økonomisk trygghet, og til å forbedre egen livssituasjon slik at de selv kan ta ansvar for egen økonomi og eget liv.

NAV kommune sin visjon/formålsparagraf er knyttet opp til Lov om sosiale tjenester i NAV.

Visjon: Bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til økonomisk og sosial trygghet. Fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Faktaopplysninger

Folkehelseprofilen for 2017 forteller oss at Gjerstad kommune har en liten andel av befolkningen mellom 30-39 år som har videregående eller høyere utdanning sammenliknet med fylke og landet. Imidlertid viser tallene at kommunen ikke har en markert høyere andel av lavinntektsfamilier enn resten av landet.

Vi vet at Gjerstad har mange som mottar uføretrygd, og dette gjelder også for gruppen unge mellom 18 og 44 år.

Studerer vi tallene som er tilgjengelige fra SSB, forteller de at utbetalingene av økonomisk sosialhjelp har blitt redusert fra 2013 til 2016. Når det gjelder hvor mye hver enkelt bruker mottar og hvor lenge vedkommende mottar sosialhjelp, ligger NAV Gjerstad omtrent på gjennomsnittet i Aust-Agder.

Hovedutfordringer

Utfordringene for Gjerstad at flere skal være i arbeid og aktivitet i årene som kommer. I mange tilfeller vil dette føre til bedre økonomi og bedre psykisk helse.

Hovedtiltak

- Sikre at NAV leverer gode tjenester til Gjerstad sine innbyggere uavhengig av hvor kontoret blir liggende.
- Sikre at flest mulig av Gjerstad sine innbyggere er i arbeid og aktivitet.

Årsplan 2018

Mål

Det er viktig for Gjerstad kommune at flest mulig selv har inntekt til sine utgifter og spesielt utgifter til barn. Det er viktig at færrest mulig av sosialhjelpsbrukerne er unge eller brukere med barn. Vi mener derfor det bør settes ekstra fokus på dette området i 2018.

Tiltak

- Andel under 30 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt skal være mindre enn 4 pr.mnd.
- Andel barnefamilier som mottar økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt skal være mindre enn 4 pr.mnd.
- Fortsette lavterskeltilbudet som kommunen gir til mennesker som mottar økonomisk sosialhjelp.

7.1.7 Familiehuset

Familiehusets visjon: ***Sammen gjør vi en forskjell.***

Faktaopplysninger

Familiehuset er koordinerende enhet for forebyggende arbeid og psykisk helse i kommunen. Lovpålagte tjenester gis i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

Familiehuset har utviklet et verdidokument hvor verdiene: **P**ålitelige, **U**redd i tilnærming, **L**øsningsfokuserte og **S**amarbeidssøkende utgjør vår PULS.

Verdiene skal prege arbeidet internt og eksternt og er retningsgivende for vårt arbeid.

Enheten består av følgende tjenester:

- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Helsetjeneste for flyktninger
- Jordmortjeneste
- Psykisk helsetjeneste med Kontaktsenter
- TFF, tiltak for funksjonshemmede
- Fysioterapitjeneste
- Legekontor lokalisert på Brokelandsheia
- Flyktningetjeneste

I tett samarbeid med øvrige enheter i kommunen, interkommunal PPT og Barneverntjenesten Øst i Agder, samt statlige institusjoner sikrer enheten et tverrfaglig tilbud til barn, unge og familier. Familiebegrepet inkluderer også voksne enkeltpersoner som mottar tjenester.

Gjerstad er en MOT-kommune og Familiehuset har en koordinator som er delaktig i MOT-arbeidet.

Hovedutfordringer

Familiehuset er en kompetanseenhet hvor myndighetenes føringer er styrende for kvalitet og tjenesteutvikling. Enheten jobber med levekårsutfordringer i kommunen.

I nasjonale mål og prioriteringer påpekes det at psykisk helse fortsatt skal prioriteres med særlig vekt på barn og unge. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste skal styrkes.

Ny kunnskap og undersøkelser som Ung data m fl viser hvilke samfunnsmessige utfordringer vi har innen psykisk helse for unge. Dette krever samhandling og nytenkning på tvers av enheter i kommunen.

Mottak av flyktninger er en overordnet kommunal oppgave hvor flyktningetjenesten har ansvaret for bosetting og introduksjonsprogram for ankomne flyktninger. For å lykkes med integrering, utdanning og jobb til de flyktningene som kommunen tar imot, kreves det felles innsats fra alle tjenester, enheter, frivillige lag og foreninger. IMDi har signalisert at bare kommuner med over 5000 innbyggere får anmodning om å bosette flyktninger i årene framover, men det vil likevel komme nye flyktninger til Gjerstad når noen av de som allerede bor her får innvilget familiegjenforening.

Hovedtiltak i perioden

- Gi lovpålagte helsetjenester; som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap
- Kvalifisere og integrere flyktninger
- Utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid
- Utøve og videreutvikle tverrfaglighet og samhandling

Årsplan 2018

Gi lovpålagte helsetjenester som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap

Mål

Utøve helhetlige helsetilbud i stadig endring

Tiltak

- Implementere ny veileder for helsestasjon - og skolehelsetjeneste
- Alle helsetjenestene samarbeider tett med legetjenesten og spesialisthelsetjenesten
- Videreutvikle samhandling helsestasjon og kommunejordmortjeneste
- Psykisk helsetjeneste gir tilbud om støttesamtaler, behandlende samtaler og bistand i akutte situasjoner til mennesker som opplever psykiske vansker og sykdom
- Videreføre gruppetilbudet Kontaktsenteret for mennesker med psykiske vansker og/eller manglende sosialt nettverk
- Vurdere å delta i utviklingen av et omsorgstilbud for mennesker med dobbeltdiagnoser
- Videreutvikle helsetjenester for flyktninger
- Tilby helsesamtale for alle flyktninger som bosettes i Gjerstad

Kvalifisere og integrere flyktninger

Mål

Styrke nyankomne flyktnings mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv

Tiltak

- Følge opp de 30 personene som deltar i introduksjonsprogram i tett samarbeid med Voksenopplæringskolen (VIRK).
- Utarbeide og følge opp individuell plan for alle i introduksjonsprogrammet
- Samhandle med hele bygda, befolkningen i en positiv innsats for integrering
- Bruk av sosiale medier som informasjonskanal

Utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid

Mål

Bidra til, utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid

Tiltak

- Drifte foreldreveiledningskurs iht. nyvunnet kompetanse; trygghetssirkelen for barnehageforeldre
- Opplæring av ansatte i barnehagen i trygghetssirkelen
- 4-5 ansatte har koordinatørrolle for personer med IP (individuell plan etter vedtak)
- Delta i prosjektet "Vi bryr oss – SAMMEN - for barn og unge"
- Enheten tilbyr støttekontakt og avlastning etter vedtak gjennom tjenesten TFF
- Etablere tverrfaglig gruppe for oppfølging av barn med overvekt
- Drifter turgruppe i regi av psykisk helsetjeneste
- Koordinerer MOT, SLT, programmet "Kjærlighet og grenser" og "Zippys venner"

Videreutvikle tverrfaglighet og samhandling

Mål

Ta vare på og videreutvikle kompetanse i enheten.

Tiltak:

- Ukentlig enhetsmøte med temainnhold og refleksjon
- Månedlig veiledningsgrupper
- Psykisk helsetjeneste veileder i andre enheter
- Ny kunnskap fra kurs/konferanser deles med alle i enhetsmøter
- Årlige medarbeidersamtaler med kompetanse og HMS-fokus.

Mål

Være til stede på arenaer der elever, brukerne er/har sin hovedaktivitet.

Tiltak

- Skolehelsetjenesten og flyktningetjenesten har faste treffpunkt/dager på henholdsvis Fiane, Gjerstad og Abel skole samt VIRK
- Helsestasjonen deltar månedlig i ressursteam for barnehagen
- Skolehelsetjenesten deltar månedlig i ressursteam på de tre grunnskolene
- Alle tjenestene i enheten tilbyr hjemmebesøk etter behov

Mål

Enheten inngår i og drifter nødvendige samarbeidsavtaler

Tiltak

- Sikre samarbeid og samhandling via avtaler og møtearenaer med interkommunal PPT og barneverntjeneste
- Helsestasjonen har samarbeidsavtaler med Tannhelsetjenesten og med Spe- og småbarnsteam i ABUP (avdeling for barns og unges psykiske helse)
- Videreutvikler samarbeid med NAV i henhold til samarbeidsavtaler på områdene integrering og rustjeneste
- Samarbeidsavtale med Voksenopplæringen i Risør (VIRK)
- Flyktningetjenesten deltar i samarbeid og rutiner angående boliger med Samfunnsenheten
- Enheten samhandler tett med IMDi og UDI, og deltar i ulike nettverk

7.1.8 Samfunnsenheten

4-årsplan

Faktaopplysninger

Enhetens arbeidsområder er samfunnsutvikling, planarbeid, tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, salg av boligtomter, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg, renhold, folkehelse, landbruk, konsesjon, klima- og miljø, bibliotek, kultur, næring, tverrfaglige og tverretatlige prosjekter og samordning og samvirke med enhetene i kommunen generelt.

Hovedutfordringer

- Store, tunge planprosesser og reformer
- Beholde og rekruttere fagfolk – enheten mangler i dag fagkompetanse på kartdelen i arealplanlegging; det er slik det er nå ikke mulig å lage arealplaner og kommuneplanens arealdel uten å leie inn ekstern hjelp, eller evt. skolere en ansatt i GIS-line/plankartoppbygging
- Regionalt samarbeid om næringsutvikling, folkehelse, skole og barnehage
- Støtte opp om kulturlivet i kommunen
- Bidra til å opprettholde jordbrukets kulturlandskap
- Videreutvikle Brokelandsheia som det ledende næringsområdet i Østregionen med gode attraktive tomter og god struktur på utbyggingen
- Opprettholde et fokus og engasjement på betydningen av aktiv skogforvaltning i forhold til skogens verdiutvikling
- Et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- Koordinere, holde oppe trykket på og fremdriften i kommunens tverrenhetlige og tverrfaglige prosjekt

Samfunnsenheten har et svært bredt arbeidsfelt, dette er også blitt utvidet ved at enheten har overtatt arbeidsoppgaver fra andre, uten at det har fulgt med ressurser. Disse arbeidsoppgavene er fordelt internt i enheten, og gjelder blant annet innenfor folkehelsearbeid. I tillegg deler enhetsleder sammen med rådmannen ansvaret som barnehagemyndighet og administrativ skoleeier. Dette medvirker til at enheten tidvis har et ekstra stort arbeidspress. Dette vil kunne påvirke graden av utredninger for politikere, svar på høringsuttalelser og deltakelse på interkommunale samarbeidsarenaer.

Det er et ønske fra alle hold at man skal få til etableringer av nye arbeidsplasser, få en økning i befolkningstallet og skape et godt liv for innbyggerne i kommunen. Den 3-årige næringssjef-prosjektstillingen gjør at det nå er mulighet til å legge inn en ekstra innsats for å få opp næringsattraktiviteten i kommunen. Samtidig må vi ha fokus på å øke bostedsattraktiviteten for å få til vekst. En forutsetning for et godt liv i Gjerstad er også et rikt og mangfoldig kulturliv, gjennom egenaktivitet, profesjonelle kulturuttrykk, ivaretaking av gamle kulturaktiviteter og skapning av nye, å opprettholde en moderne bibliotekjeneste og et godt tilrettelagt friluftsliv. Dette vil også være fokusområder fremover.

Vi har gjennom eksterne midler kunnet ansette en prosjektkoordinator som har hatt fokus på tverrfaglig og tverrenhetlig samarbeid, framdrift i prosjektene og implementering av strategier og tiltak. Om vi ikke klarer å videreføre stillingen, må enheten legge ned lista for hvor høyt trykk vi kan ha i prosjektet «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge».

Hovedtiltak

- gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering
- være en attraktiv enhet gjennom positive sosial tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har
- videreutvikle interkommunalt samarbeid
- være proaktiv i regionalisering av arbeid med bl.a. næringsutvikling
- bruke landbruksplanen som et nyttig verktøy for landbruksnæringen og i forvaltningen
- bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet (- dette kan skje ved skogdager samt andre diverse møtepunkter med skogeierne)
- aktivt samarbeid med faghjelp, skogeierlag og skogandelslag/tømmer kjøpere
- få på plass et formalisert og godt samarbeid med Frivilligsentralen
- støtte frivillige lag og foreninger og kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak

- gi økonomisk støtte til fritidsklubb-aktivitet
- dele ut Gjerstad kommunes kulturpris til en person eller organisasjon som fortjener honnør for sin innsats for kulturlivet
- utvikle biblioteket i takt med samfunnsutviklingen: videreutvikle debatt-, kunnskaps-, møteplass- og arrangementsarenaen
- holde tritt med nye tekniske løsninger som er aktuelle for kommunens bibliotek
- gjøre kjent "meråpent bibliotek", et tilbud om adgang til biblioteket hver dag fra kl. 07.00 til kl. 22.00

Årsplan 2018

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- bruk av dialogmøter, enhetsmøter, arbeidsplaner, prosjektorganisering og framdriftsplaner for å sikre best mulig bruk av ressursene og god måloppnåelse
- god dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar
- fortsette arbeidet med å avklare roller og ansvar i forbindelse med «ny» organisering (Samfunnsenheten)
- aktiv bruk av interne systemer, slik som ansattportal og QM+

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- videreutvikle samarbeid med nabokommuner og andre etater og samarbeidspartnere
- sette fokus på viktigheten av et aktivt frivillighetsmiljø og frivillig innsats for lokalsamfunnet
- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer på et tverrfaglig og tverrsektorielt nivå
- tilrettelegge for kompetanseheving

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Tiltak

- innkalle representanter for lag og foreninger til møte vår og høst
- informere om kulturtilbudene på kommunens nettsider
- legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet sammen med representanter fra lag og foreninger, flyktningkontor og frivilligsentral,
- være sekretariat for kulturkveldkomiteen
- besørge nødvendig arbeid med kulturprisen
- utarbeide kommunal kulturminnevernplan
- være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- legge til rette for idrettslige aktiviteter gjennom spillemiddelordningen

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Tiltak

- rekruttere ungdom til deltagelse i Ungdommens kulturmønstring (UKM) og samarbeide med nabokommunene og fylkeskommunen om gjennomføringen
- være et aktivt kontaktledd til den interkommunale kulturskolen Øst i Agder
- evaluere kulturskolen og kulturskolesamarbeidet
- prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i forvaltningen av økonomiske midler og i planleggingen
- være kommunens kontakt i Den kulturelle skolesekken og innkalle til planleggingsmøte med skolen hvert semester
- videreføre og implementere satsingen i «Ung aktiv» i kommunens daglige drift – et samarbeid mellom kultursekretær og skolehelsetjeneste

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Tiltak

- avholde minst 8 arrangementer og debatter med forskjellige grupper av befolkningen som målgruppe
- evaluere og evt. videreutvikle/avvikle «Språkkafé», i samarbeid med Frivilligsentralen
- legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f. eks til studieplass og kurs
- videreføre lesesirkel
- gjøre kjent "meråpent bibliotek"

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebibliotekene og være en faglig støttespiller

Tiltak

- arbeide for å etablere et tettere faglig nettverk for samarbeid og innovasjon mellom skolene og folkebiblioteket gjennom et 2-årig prosjekt: *Læringsglede og innovasjon*
- utarbeide ny samarbeidsavtale mellom folkebibliotek og skolebibliotek
- være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Tiltak

- synliggjøre nytt turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside.
- arrangere fellesturer for å få blest om de nye turrutene med nappkart
- tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt frivilligsentralen – formalisere samarbeidet
- innarbeide «Ung aktiv» i kommunens rutiner – en satsing blant 3.klassinger og deres familie

Senter og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Tiltak

- delta aktivt i utvikling av et enda tettere regionalt samarbeid om næringsutvikling (iht. strategisk næringsplan for Østre Agder)
- markedsføre Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med godt utbygd infrastruktur, bl.a. utarbeide spisset markedsføringsstrategi
- oppsøkende virksomhet mot mulige etablerere og gründere (iht. markedsføringsstrategi)
- utrede muligheten for å etablere et kompetansehus på Brokelandsheia
- godt samarbeid med Sentrumsforeningen på Brokelandsheia
- besøke eksisterende bedrifter og næringsvirksomheter jevnlig
- utvikle samarbeid mellom virkemiddelapparatet for landbruksnæringen og det øvrige næringslivet
- koble utdanning og næringsliv
- utvikle/etablere næringsforum/-forening for alle bedrifter/næringsvirksomheter i Gjerstad
- utarbeide, implementere og formidle merkevaren; «Gjerstad - Landlig og Sentralt»

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og framtidsrettet næringsområde.

Tiltak

- aktiv bruk av Områdeplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia som styringsverktøy for utbygging
- revidere kapittel 7. «Handlingsplan/Tiltak» i Utviklingsplanen for Brokelandsheia, spesielt med fokus på fremdrift og kostnader, og jobbe videre med gjennomføring av prioriterte tiltak
- arbeide for god bygningsutforming og kvalitet på utbyggingen gjennom krav til utbyggingsplaner før salg av tomter
- strategisk arbeid inn mot Bane Nor og Jernbanedirektoratet og beslutningstakere for NTP (Nasjonal Transportplan)
- samarbeide med nabokommunene, fylkeskommunen og Nye veier i planleggingen av E18-strekningen Dørdal – Grimstad

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning

Tiltak

- starte opp arbeidet med kommuneplanens arealdel
- trykke på for å få til utbygging av nødvendige gang- og sykkelveier tilknyttet sentrum, skole og barnehager i kommunen
- følge opp skolestrukturutredningen og vedtak om 1.-10.-skole og mulig flerbrukshall
- prioritere og så vurdere å detaljregulere prioriterte delområder som kreves detaljregulert iht. områderegulering for Brokelandsheia
- følge opp- og vurdere private initiativ til å regulere nye områder

Mål

Gjennomtenkt og variert boligtilbud

Tiltak

- salg av boligområder/tomter i boligområdet Glimmeråsen på Brokelandsheia iht. reguleringsplan og ferdig prosjektert infrastruktur
- markedsføre og selge boligområdet på Mostad
- utarbeide boligsosial handlingsplan
- oppstart strategiplan for bolig- og senterutvikling
- følge opp og vurdere private initiativ til å regulere nye områder

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Tiltak

- ivareta en bærekraftig utvikling, og følge opp sentrale klimamål og tiltak i vedtatt "Klima og energiplan for Gjerstad kommune 2010 – 2013" – også følge dette opp i alle nye planer hvor det er naturlig
- revidere Klima- og energiplanen for Gjerstad kommune
- medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene
- sikre en fornuftig forvaltning av arealer i forhold til vassdrag LNF – områder (Landbruk, Natur- og Friluftss formål), hensynssoner landbruk og områder med naturvernstatus
- aktiv bruk av kommunens landbruksplan
- kartlegge kulturminner i kommunen og lage kulturminnevernplan
- naturtypekartlegging

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling.

Tiltak

- avsette tilstrekkelig kapasitet til saksbehandling og tilsyn
- håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte
- tett samarbeid mellom plan og byggesak

Skogbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn rapportens sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungsogpleie og planting.

Tiltak

- oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med nye skogbruksplaner
- aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungskogpleie, mye innestående skogfondsmidler og/eller andre store investeringsbehov på eiendommen
- følge opp veikontrollen fra 2015 ved å ta kontakt med veiformennene og kontrollere at mangler på veiene blir utbedret.
- fokus på møtepunkt/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i «Aktivt skogbruk»-serien, skogdager m.m.
- økt fokus på at aktiv skogforvaltning og bruk av tre også er bra for klimaet

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal sammen med næringa og landbruksrådgivingen ha fokus på økt husdyrbruk i kommunen

Tiltak

- jobbe for å få oversikt over disponible beiteområder i kommunen, og publisere på kommunens hjemmesider, slik at interessenter kan finne egnede områder
- arbeide med kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord, for å bedre bøndenes bunnlinje gjennom mer effektiv drift eller økt produksjon/flere produsenter

Teknisk drift

4-årsplan

Faktaopplysninger

Avdelingens arbeidsområder er primært tekniske tjenester, renhold, beredskapskoordinering, prosjektgjennomføringer, vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg og vann- og avløpsanlegg.

Hovedutfordringer

- utarbeide gode vedlikeholdsrutiner på bygg og anlegg ved hjelp av FDV-verktøy (forvaltning, drift og vedlikehold) og gode internkontrollrutiner
- utarbeide nødvendig brannokumentasjon og oppfølging av branntilsyn
- få på plass gode løsninger på kommunalt avløpssystem iht. bestemte utbygginger/renoveringer
- utføre tilfredsstillende drift og vedlikehold av kommunale utleieboliger, bygninger og kommunaltekniske anlegg
- gjennomføre forsvarlig sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier
- få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett
- utføre god prosjektoppfølgning

Hovedtiltak

- aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunal bygg og anlegg
- utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og anlegg ved bruk av FDV-verktøy
- øke kompetansen for driftspersonell innen vann og avløp
- nært samarbeid med andre enheter ang. utleieboliger
- ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter

Årsplan for 2018

Administrativ styring og ledelse av avdeling for teknisk drift

Mål

God dialog med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell.

Tiltak

- hyppige driftsmøter med fokus på drifts- og prosjektoppgaver
- involvere berørte parter på et tidlig tidspunkt/nivå
- fortsette arbeidet med å avklare roller og ansvar i forbindelse med «ny» organisering (Samfunnsenheten)
- nødvendig og god dialog med andre enheter

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- god og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett
- effektiv bruk av FDV-verktøy for innføring av godt og rutinemessig vedlikehold
- jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann
- fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger
- vurdere behov for- og evt. innføre pålegg om vannmåler i alle husstander

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- gjennomføre bestemte tiltak på avløpsrenseanlegg og ledningsnett
- bruk av FDV-verktøy
- jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet kommunalt avløpsnett
- tilstrekkelig personell for å sikre en effektiv drift

Kommunale bygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima, spesielt på skolebygg.

Tiltak

- aktivt bruk av byggautomasjon (datavaktmesteren)
- bruk av FDV-verktøy
- bruk av serviceavtale på ventilasjonsanlegg
- øke kompetansen innen ventilasjon
- oppdatere branndokumentasjon
- godt renhold, tilpasset behov
- ta i bruk QM+ i større grad

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne en tilfredsstillende standard.

Tiltak

- lage tilstandsrapporter ved bruk av FDV-verktøy
- utarbeide vedlikeholdsplan iht. budsjettramme
- tett samarbeid med NAV, Familiehuset og PLO om oppfølging av leietakere med jevnlige møter ved behov

Kommunale veier

Mål

Økt sommervedlikehold.

Tiltak

- regelmessig tilsyn og vedlikehold

7.1.9 Barneverntjenesten Øst i Agder

Barneverntjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barneverntjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 20,9 årsverk.

Visjon: Et robust og tilgjengelig barnevern med høy kompetanse.

Faktaopplysninger

Barneverntjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av meldinger
- Barnevernundersøkelser
- Hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslige mindreårige flyktninger
- Tilsyn av fosterhjem
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av barnevernloven. Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå, Bufetat, som samarbeider tett.

Hovedutfordringene i planperioden vil være:

Aktiviteten i Barneverntjenesten Øst i Agder, målt etter antall undersøkelser, hjelpetiltak og omsorgstiltak, ligger svært høyt sammenliknet med resten av landet. I praksis betyr det at tjenesten ikke kan tilby hjelpetiltak av en kvalitet og med et omfang som kan bedre levekårene. Et mål er å styrke barneverntjenesten slik at barn og familier får den hjelpen som de er krav på fra barneverntjenesten. Det foreslås derfor å styrke barnevernet, se årsplan for 2018.

Det forventes at godtgjøringen til fosterforeldre vil legges om som et resultat av en statlig styrt prosess i løpet av den kommende fireårs perioden. Dette vil kunne bety ytterligere press på kommune-økonomien, men det har så langt ikke kommet noen avklaringer på dette. På den andre siden ser det ut til at antallet barn plassert i institusjon reduseres inn i 2018. Det betyr reduserte utgifter i og med at en institusjonsplass er relativt dyr. Dette bildet kan imidlertid endre seg på relativt kort varsel.

I den grad det er mulig å prioritere noen gruppe, vil barneverntjenesten fortsatt prioritere de minste barna i alderen 0-3 år. I et levekårsperspektiv er dette det viktigste grepet en kommune kan gjøre for å endre på levekårene på lang sikt. Det krever foruten god fagkunnskap og et utstrakt samarbeid på tvers i kommunene med blant annet helsesøstre og jordmødre.

En utfordring er å gi de fem samarbeidende kommuner et likeverdig barneverntilbud. Dette vil kreve utstrakt samarbeid på ledernivå i alle fem kommunene der de ulike tjenestene er representert. I løpet av den kommende perioden vil BTI (Bedre tverrfaglig innstas) være gjennomført i flere av kommunene. BTI kan bidra til et godt og systematisk tverrfaglig samarbeid.

I løpet av fireårsperioden vil det etter alle solemerker bli vedtatt en ny barnevernlov i Stortinget. Rettighetsfesting har blitt drøftet i forarbeidene til den nye loven, noe som vil skjerpe kravene til omfang og kvalitet i kommunens barneverntjeneste.

Hovedtiltak

- Utføre lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet. Dette kommer til å ha hovedprioritet i perioden.
- Utvikle egne hjelpetiltak, spesielt for de minste barna.
- Etablere tverrfaglige samarbeidsarenaer med de kommunale hjelpeinstanser, spesielt rettet inn mot de minste barna.
- Delta i kompetanseutviklingstiltak som går over tid.

Årsplan 2018

Mål

Overholde lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Tiltak

Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne. Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner følges..

Mål

En internkontroll fullt utbygd og i aktiv bruk

Tiltak

Ha en internkontroll fullt utbygd på plass i barneverntjenesten i første halvår. Internkontrollen er kjent av alle og tatt i aktiv bruk.

Mål

Styrke tjenesten slik at tiltaksarbeidet utvikles.

Tiltak

En ny stilling i barneverntjenesten fra 2. halvår 2018. Søke prosjektmidler som kan bidra til å utvikle tiltaksapparatet i Barneverntjenesten Øst i Agder. Knytte tjenestens utvikling av hjelpetiltak til Praxis Sør v/UIA (forskning på praksis).

Mål

Gi aldersgruppen 0-3 år et kvalitetsmessig best mulig tilbud.

Tiltak

Ta initiativ og bidra til å etablere et tverrfagligfaglig tilbud på tvers av våre fem kommuner. Opparbeide kompetanse på utredning og tiltaksarbeid med de minste barna. Delta i «Kvello-observasjon» i de kommunene som har etablert dette (Åmli, Tvedestrand og Risør).

Mål

Utvikle barnevernmedarbeidere med best mulig menneskelig og faglig kompetanse.

Tiltak

Utarbeide en kompetanseplan for barneverntjenesten. Delta i BTI i kommunene. Fortsatt veiledning med ekstern veileder (psykolog).

Mål

Gi et likeverdig barneverntilbud i alle fem kommunene.

Tiltak

Samarbeidsmøter med ledere som har ansvar for ulike tjenester til barn og familier. Delta i kommunenes ressursteam.

Mål

Rekruttere og følge opp fosterhjem på en måte som gir barn som flytter i fosterhjem et best mulig omsorgstilbud.

Tiltak

Utrede om barneverntjenesten kan gi et bedre oppfølgingstilbud til fosterhjemmene, også utenfor ordinær arbeidstid. Høster erfaring fra pågående veiledningstilbud til fosterforeldre.

7.2 Gjerstad kirkelige fellesråd

Faktaopplysninger

Gjerstad kirke v/menighetsråd og fellesråd er ansvarlig for gudstjenester, kirkelige handlinger, kirkelig undervisning, oppfølging av dåp (utdeling av bøker og annet materiell), kirkemusikk og diakoni, drift av kirke, bårhus og gravlund. Det er godkjent 2,8 årsverk av fellesrådet til disse oppgavene (soknepresten er statlig ansatt). Kirketjener 100 % stilling, Kirkeverge 60 %, Organist 40 % og Trosopplærerkordinator/Menighetsekretær/Gravstellansvarlig/Redaktør menighetsblad 80 %. Av denne stillingen får fellesrådet refundert ca. 0,5 årsverk. Klokke er frivillig i Gjerstad menighet. I 2014 ble det ansatt en prostidiakon i Aust-Nedenes prosti, foreløpig som 3-årig prosjekt. Denne stillingen blir opprettholdt foreløpig til høsten 2018. Denne stillingen er kostnadsberegnet til 24.000,- i året. Kirkegården har pr. i dag ca. 400 ledige graver, god kapasitet med både enkle og doble graver. Noen få plasser også beregnet kun til urner. Det har vært en økning i sletting av graver, det er fordelaktig med tanke på kapasiteten.

Hovedutfordringer

At kirken skal oppleves som en kirke for alle og dermed øke oppslutningen om aktivitetene i menigheten. At kirken og menighet skal være en del av lokalsamfunnet og samtidig være tydelig på den kristne kulturarv. Å opprettholde drift og vedlikehold av kirke og kirkegård på samme nivå som tidligere og opprettholde stillingene i fellesrådet slik at det kan være trygge arbeidsplasser for de ansatte. Holde maskinparken i orden og sørge for at maskinene blir fornyet når de må utrangeres.

Hovedtiltak

Menighetsrådet/fellesrådet ønsker fortsatt å samarbeide med kommunen (om økonomi, planer og kultur). Nå folk i bygda (gjennom gudstjenester, felleskap, konserter og frivillig arbeid)
Satsingsområder: Barn og unge, trosopplæring, diakonalt arbeid og få med flere frivillige til menighetsarbeid. Bruke aktivt sosiale medier/kirkens hjemmeside for å nå ut til medlemmer og innbyggere med vårt budskap. Organisere overføringen av gudstjenester fra kirken til sykehjemmet. I 2017 ble det startet et nytt ungdomstiltak i menigheten, på Fiane bedehus samles ungdom annenhver fredag til forskjellige aktiviteter og andakt. Dette håper fellesrådet det kan satses på i framtiden.

Årsplan 2018

Mål

Være en åpen kirke i bygda som folk ønsker å bruke, øke antall besøkende på gudstjenestene og andre aktiviteter. Legge til rette for et rikt gudstjenesteliv, diakoniarbeid, dåps-, konfirmasjonsarbeid og trosopplæring. Fortsatt overføre gudstjenesten til sykehjemmet.

Tiltak

- Arrangere gode konserter, minst 3 i året
- Fortsatt drive skrollekafeen.
- Opprettholde aktiviteter for barn og unge, fortsette med søndagsskolen, "lys våken", ungdomsklubben, Alf-klubben og aktivitetsturer for konfirmantene.
- Ha fokus på gode gudstjenester og familiegudstjenester.
- Samarbeide med frivillige om overføring av gudstjeneste og hjelp med prosjektor på familiegudstjenester.

Mål

Innkjøp av ny gravemaskin i 2018

Tiltak

- Om nødvendig stille med kompetanse for kommunen når innkjøp skal gjøres.

Mål

Alle skal få en verdig begravelse. Kirkegård og kirke skal klippes og vedlikeholdes.

Tiltak

- Organisere arbeidet på en fornuftig måte, legge inn i budsjett nødvendig sommerhjelp til gravstell, klipping og rydding.
- Stille opp med fellesrådets ansatte så langt det lar seg gjøre.

Mål

Sørge for en effektiv og fornuftig drift av Fellesrådet

Tiltak

- Ha jevnliges stabsmøter ca. 1 gang i måneden
- Ha godt samarbeid mellom stab og fellesråd
- Invitere stab minst 1 gang i året til fellesrådsmøter
- Sørge for at medarbeidersamtaler blir gjennomført

8.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2018

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned	Matbetaling pr. måned
To dager	Kr. 1.900	Kr. 120
Tre dager	Kr. 2.100	Kr. 180
Fire dager	Kr. 2.600	Kr. 240
Fem dager	Kr. 2.910 *	Kr. 300

**Makspris som forutsettes vedtatt i Stortinget*

Søskenmoderasjon 30 % - 2 barn

Søskenmoderasjon 50 % - 3 barn eller flere

Vi minner om moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt.

Elektronisk søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside, eller ved henvendelse i barnehagen.

Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2018

	Dagens priser	Forslag til ny pris
Full tid, over 10 timer	2200 per mnd.	2300 per mnd.
Inntil 10 timers opphold	1375 per mnd.	1600 per mnd.
Enkeltdag	220	230
Enkeltuke	1100	1150
Opphold for enkeltdager i ferier (elever som har plass i SFO til vanlig)	100	125
Enkelttimer	- nytt 2018	100
Søskenmoderasjon	- nytt 2018	25 % for barn nummer 2 og flere dersom en benytter seg av tilbud på full tid.

Det betales for 10 måneder. Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.

Dersom man benytter SFO i skolens ferier, belastes en dagsats for dette: Brukere av full SFO betaler kr. 100 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, jule- og påskeferie, samt skolefrie dager i juni og august. Brukere av halv SFO betaler kr. 100 pr. dag for 3 dager pr uke i fulle uker, kr. 200 for dager utover dette. I uker som ikke er fulle kan 50 % av tiden benyttes for kr. 100 pr. dag. Ellers kr. 200 pr. dag.

Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 230 pr. dag.

Vedlegg 3 Pleie- og omsorg – betalingssatser 2018

Tjeneste	2018	Merknad
Hjemmehjelp	Eget rundskriv *	Se tabell
Amb. vaktmestertjenester	kr. 275/ time	till.bruk av komm. gressklipper kr 70/time
Korttidsopphold Gjerstadheimen, døgn/dag	Eget rundskriv*	transport Dagtilbud kr 50/dag
Langtidsopphold Gjerstadheimen	Egen forskrift, inntektsavhengig	ingen fradrag for boutgifter
Trygghetsalarm	kr. 360/ mnd	
Salg av krykker	kr. 200 krykke, kr. 50 pigg	
Vask av tøy	kr. 510/ mnd	
Levering av mat til eldre og funksjonshemmede	Middag kr. 2.100/ mnd*** Full kost kr. 4.000/ mnd Middag kr. 90/ måltid** Grøt kr. 50/ måltid Frokost/lunsj/kvelds kr. 40/ måltid	
Døgnopphold hybel	kr 310/ døgn	
Leie av kommunale hjelpemidler	kr.100/ gjenstand, max 500	

*Satsene kan endres i tråd med rundskriv for egenbetaling

** Brukere av Dagtilbud bet. for middag, pr. måltid eller abb.

***Levering kr. 200 pr mnd

Hjem som over tid mottar hjemmehjelp/praktisk bistand skal betale egenandeler etter flg satser:

Netto inntekt	per time:
Inntil 2 G	Eget rundskriv, maks. pris pr.mnd
2-3 G	195
3-4 G	240
4-5 G	260
Over 5 G	295

Tilgang TV sentral kr 120 per mnd. (gjelder Hus 1, 2, 3 og hybler)

Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune

Fra 1. januar 2018 foregår borgerlige vigsler i kommunal regi i Gjerstad. Stortinget har vedtatt lovendringer i ekteskapsloven og endringene trer i kraft fra 1. januar 2018.

Alle som ønsker det, kan gifte seg borgerlig i Gjerstad kommune. Det er ordfører og varaordfører som har vigselmyndighet.

- Kommunen tilbyr kommunestyresalen i Almuestaua som lokale til vielsen.
- Dersom du har ønske om annet lokale enn det kommunen tilbyr, eller andre ting (musikk, diktlesning, pynt e.l.) må du ordne og betale dette selv.
- ***Dersom du har ønske om å gifte deg utenfor kommunens kontortid mandag-fredag må du betale kr. 1 000.***

Vedlegg 5 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2018

GEBYRER/LEIEPRISER/TOMTEKOSTNADER I GJERSTAD KOMMUNE I 2018								
-Husholdnings-renovasjon - Årsgebyr								
Type abb.	Antall abb.	Volum dunk/tømme-frekvens	Avg. 2017 eks. mva	2018 Fast del	2018 Volum del	Avg. 2018 eks. mva	Avg. 2018 inkl. mva	Økning i % 2018
140 - Standard	1	140/2.uke	2900	1 500	1 500	3 000	3 750,00	3,4 %
140 - lite	1	140/4.uke	2175	1 500	750	2 250	2 812,50	3,4 %
240 - stort	1	240/2.uke	4160	1 500	2 800	4 300	5 375,00	3,4 %
370 - x stort	1	370/2.uke	5580	1 500	4 200	5 700	7 125,00	2,2 %
660 - xx stort	1	660/2.uke	9605	1 500	8 400	9 900	12375,00	3,1 %
Samarbeid abonnement								
140	2	140/2.uke	2126	1 500	750	2 250	2 812,50	5,8 %
240	2	240/2.uke	2739	1 500	1 400	2 900	3 625,00	5,9 %
240	3	240/2.uke	2298	1 500	933	2 433	3 041,25	5,9 %
370	2	370/2.uke	3434	1 500	2 100	3 600	4 500,00	4,8 %
370	3	370/2.uke	2761	1 500	1 400	2 900	3 625,00	5,0 %
370	4	370/2.uke	2425	1 500	1 050	2 550	3 187,50	5,2 %
660	2	660/2.uke	5390	1 500	4 200	5 700	7 125,00	5,8 %
660	3	660/2.uke	4069	1 500	2 800	4 300	5 375,00	5,7 %
660	4	660/2.uke	3406	1 500	2 100	3 600	4 500,00	5,7 %
660	5	660/2.uke	3008	1 500	1 680	3 180	3 975,00	5,7 %
660	6	660/2.uke	2743	1 500	1 400	2 900	3 625,00	5,7 %
660	7	660/2.uke	2554	1 500	1 200	2 700	3 375,00	5,7 %
Årsgebyr hytte-fritidseiendommer								
Kategori			Avg. 2017 eks. mva	Fast del 2018	Volum del 2018	Avg. 2018 eks. mva	Avg. 2018 inkl. mva	Økning i % 2017
A				750	825	1 575	1 968,75	
B				750	515	1 265	1 581,25	
C				750	155	905	1 131,25	
Leie sorteringsbu						400	500,00	
Fradrag for kompost: (Volum-modellen)				Kr/abb. /år		-284	-355	

		Avg. 2017 eks. mva	Avg. 2018 eks. mva	Avg. 2018 inkl. mva	Økning i % 2018
				25 %	
Vann					
Påkoblingsgebyr	Kr/gang	400	400	500	0 %
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	1 820	1 844	2 305	
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	2 828	2 865	3 581	
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	4 525	4 584	5 730	
Kategori 4 - Over 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	5 656	5 730	7 162	
Abonnementsgebyr - private	Kr	1 603	1 664	2 080	3,80 %
Abonnementsgebyr - næring og offentlige	Kr	3 206	3 328	4 160	3,80 %
Vannmåler	kr/m3	14,14	14,32	17,90	1,30 %
Abonnenter med egen trykkøkingsstasjon	Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad				
Avløp					
Påkoblingsgebyr	Kr/gang	400	400	500	
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	3 175	3 036	3 795	
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	4 933	4 933	6 166	
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	7 893	7 893	9 866	
Kategori 4 - Over 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	9 866	9 866	12 332	
Abonnementsgebyr - private	Kr	2 728	2 728	3 410	
Abonnementsgebyr - næring og offentlige	Kr	5 456	5 456	6 820	
Vannmåler	kr/m3	23,58	24,66	30,83	4,60 %
Slam (abonnenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)					
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 24 mnd	Kr	1 080	1 080	1 350	
Årsgebyr tett tank inntil 4 m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 160	2 160	2 700	
Fritid:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 48 mnd	Kr	540	540	675	
Årsgebyr tett tank inntil 4m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 160	2 160	2 700	
Ekstratømming utover årsgebyr:					
Nødtømming	pr. gang	1 950	1 950	2 438	
Ekstra tømming	m ³	540	540	675	
Bomtut	pr. gang	500	500	625	
- Feiing					
Årsgebyr 1 røykløp, feiing annenhvert år	Kr	240	240	300	0,0 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom 0,5 avgift		240	240	300	0,0 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder Brannvesen					
			Avg. 2017	Avg. 2018	Økning i % 2018
Gebyrer (avgiftsfrie)					
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48					
Tomter					
For fradeling av byggetomter i uregulert område			3 702	3 702	
For fradeling av tilleggstomter i uregulert område			1 236	1 236	

For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearronding ikke framgår av planen		3 084	3 084	
Når tomtearronding er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan betales ikke gebyr				
For behandling av private forslag til regulerings- og bebyggelsesplaner		10 748	10 748	
For behandling av private forslag til regulerings- og bebyggelsesplaner og endringer av disse betales et grunnbeløp + annonsekostnader		11 640	11 640	
I tillegg betales det pr. tomt		1 206	1 206	
For mindre endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner			6 064	nytt gebyr 2018
For små endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner			1 213	nytt gebyr 2018
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-3 i PBL				
Boliger/fritidsbolig				
For saksbehandling/kontroll med eneboliger/fritidsbolig		5 557	5 834	5,0 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		7 408	7 408	
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		5 109	5 109	
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.				
Næringsbygg				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets grunnflate, dog slik at minstesats blir:		2 466	2 466	
Trinn				
1: 0 til 200 m2		92	92	
2: 200 til 600 m2		72	72	
3. 601 og oppover		22	22	
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av satsene. For påbygg, underbygg, hovedombygging, uisolerte bygg, uinnredede bygg (haller) betales 50 % av satsene.				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg max. beløp		9 098	9 098	
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 jf 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		4 572	4 572	
Mindre omfattende arbeid		2 518	2 518	
Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.		2 518	2 518	
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL				
Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		773	773	
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		2 557	2 557	
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:				
Tilsyn i byggesak		2 460	2 460	

Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL					
For behandling av søknad om dispensasjon, fra byggeforbudet i Plan- og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen, betales:			6 397	6 397	
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales:			6 397	6 397	
Søknader om utslippstillatelse etter forurensingsforskriften					
For behandling, kontroll og befaring av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:			1 922	1 922	
Felles avløpsanlegg for hus og hytter					
	2 - 10		3 839	3 839	
	10 - >		11 945	11 945	
Gebyret beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden fremmes.					
Betalingstidspunkt					
Gebyret kreves inn etter at byggetillatelse er gitt.					
Endring av betalingssatsene					
Satsene i gebyrregulativet kan reguleres hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen.					
Landbruk					
Deling av landbrukseiendom (etter jordloven)	Kr		2 000	2 000	0,00 %
Konsesjonsbehandling med føring fra delingssak	Kr		2 000	2 000	
Øvrige konsesjonssaker	Kr		5 000	5 000	
TOMTESALG					
Tomtepriser					
Hageroa felt "C" (selveier)					
Tomt nr.1. (Refusjon vei, vann og kloakk)	Kr		77 488	77 488	
Tomt nr. 2 og 3. (Refusjon vei, vann og kloakk)	Kr		116 230	116 230	
Grunnpris kr/m2	Kr		10	10	
Tuftene (selveier) pr. tomt kr:					
(Refusjon vei, vann og kloakk)	Kr		54 722	54 722	
Grunnpris kr/m2	Kr		10	10	
Salg av areal til boligtomter, tilleggsareal eller andre formål avgjøres av Rådmannen i hvert enkelt tilfelle.					
Lindtjenn boligfelt					
Tomt nr 6 (ca.1,1 daa), 14 (ca.1,1 daa)			231 063	231 063	
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)					
Tomt nr 5			251 209	251 209	
Lindvoldheia boligfelt byggetrinn II					
I tillegg kommer kostnader for oppmåling, påkobling V/A samt kostnader ved tinglysing					
Tomt nr 16,17,20,23,26 og 31			397 128	397 128	
Tomt nr 19			550 000	550 000	
Tomt nr 24 og 25			329 170	329 170	
I tomtekostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev.					
I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten. Påkoblingsavgifter for vann og avløp kommer i tillegg.					

Ved salg av tomter på festegrunn, opprettes ikke nye festekontrakter. Salg (utstedelse av skjøte) av disse tomter håndteres av Opplysningsvesenets fond. Kommunen vil være behjelpelig med å formidle kontakt.					
FESTEAVGIFTER			Kr/år 2017	Kr/år 2018	Økning i % 2018
Festeavgift, graver (10 års-avtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)	Kr/år		400	400	
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)			3 039	3 039	
UTLEIE			Kr/mnd 2017	Kr/mnd 2018	Økning i % 2018
Leiligheter					
For å fastsette husleier er hver leilighet vurdert i forhold til størrelse og standard og gitt et antall klasser fra 1 og oppover og inndeksreguleres etter konsumprisindeks. Pris pr. klasse:					
	1	Kr/mnd	794,6	821,6	3,40 %
Kamperhaug 1	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Kamperhaug 2	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Kamperhaug 3	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Tannklinikken hovedetg.	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Tannklinikken underetg.	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 768	4 768	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 768	4 768	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 768	4 768	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 768	4 768	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 768	4 768	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 768	4 768	Ingen endring
Hoppehagen, aldersb. kj.etg.	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Hoppehagen, aldersb. kj.etg.	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Hoppehagen, aldersb. h.etg..	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Hoppehagen, aldersb. h.etg.	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Alvheim	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Alvheim	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Alvheim	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Alvheim	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Fiane, flyktningeboligen bnr:1/84	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
G.K.(Hus på Fone) bnr:6/53	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Vaktmesterbolig, Sunde vurderes solgt når ledig KST-sak)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Doktorbolig (Nedklassifisert siden 2007)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Garasje nr.1 (inngår i leie for doktorboligen)		Kr/mnd			
Garasje nr.2		Kr/mnd	283	283	
Albert Hall h.etg	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Albert Hall u.etg	5	Kr/mnd	3 973	4 108	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.1 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.2 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.3 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.4 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen, PU-boliger 15 nr.1 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen, PU-boliger 15 nr.2 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen (Åsegård) 1.etg.(11/61)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Hoppehagen(Åsegård) 2.etg.(11/61)	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Kroa1, Gjerstad kommune (11/50)	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Kroa2, Gjerstad kommune (11/50)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Kroa3, Gjerstad kommune (11/50)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Tuftene (bnr: 3/346-0-2)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Kamperhaug h.etg.(11/1-106)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	
Kamperhaug u.etg(11/1-106)	7	Kr/mnd	5 562	5 751	

Brokelandsheia Terrasse (3/357-0-1)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Brokelandsheia Terrasse (3/357-0-7)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Lindvollheia (3/378-0-1)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Lauvheim (Klokkargården 51)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Lauvheim (Klokkargården 51)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Lauvheim (Klokkargården 53)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Lauvheim (Klokkargården 53)	9	Kr/mnd	7 151	7 395	
Robust bolig 1	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Robust bolig 2	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Hoppehagen (Husleie)					
Paviljong 1					
Leilighet nr. 305	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 307	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 309	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 311	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 313	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Paviljong 2			0		
Leilighet nr. 405	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 407	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 409	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 411	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Leilighet nr. 413	6	Kr/mnd	4 768	4 930	
Paviljong 3					
Leilighet nr. 510	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 515	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 520	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 525	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 530	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 535	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 540	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Leilighet nr. 545	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Utsikten 1	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Utsikten 2	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
Utsikten 3	7	Kr/mnd	5 562	5 751	
	Klasse				
Hoppehagen (Stipulerte strømutfgifter)					
Leilighet nr. 305		Kr/mnd	864	893	3,40 %
Leilighet nr. 307		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 309		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 311		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 313		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 405		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 407		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 409		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 411		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 413		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 510		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 515		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 520		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 525		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 530		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 535		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 540		Kr/mnd	864	893	
Leilighet nr. 545		Kr/mnd	864	893	
Utsikten 1		Kr/mnd	999	1 033	
Utsikten 2		Kr/mnd	999	1 033	
Utsikten 3		Kr/mnd	999	1 033	
Innleide omsorgsboliger for utleie					
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 698	6 926	3,40 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 698	6 926	3,40 %

Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 698	6 926	3,40 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 698	6 926	3,40 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 698	6 926	3,40 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 698	6 926	3,40 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.1(3/304)	7	Kr/mnd	5 562	5 751	3,40 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.2(3/304)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	3,40 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.3(3/304)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	3,40 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.4(3/304)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	3,40 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.5(3/304)	8	Kr/mnd	6 357	6 573	3,40 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.6(2/304)	7	Kr/mnd	5 563	5 752	3,40 %
* Klasse på boligen skal justeres i starten 2018.					
				0	
Lokaler/rom					
Gymnastikksal (leie pr.gang)		Kr	497	497	0,00 %
Klasserom, møterom, rom ved barnehager, kjøkken o.l. pris pr. rom pr. gang		Kr	334	334	
"Gamlebanken" Første etasje (leie pr.gang)		Kr	334	334	
"Gamlebanken" Andre etasje (leie pr.gang)		Kr	832	832	
Større arr. pris pr. døgn		Kr	1 661	1 661	
Gjerstadheimen					
Fysioterapeutene		Kr/m2	821	821	
Gjerstadsenteret					
Kommunestyresal (leie av sal pr. døgn)		Kr	788	788	
Leiepris av kontorlokaler pr. m2 pr. år for nye leieavtaler (indeksreguleres)					
		Kr	980	980	
		Avg. 2017eks. mva	Avg. 2018eks. mva	Avg. 2018 inkl. mva	Økning i %2018
DIVERSE					
Personalutleie					1,3 %
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time	406	411	514	
Renhold ved utleie	kr/time	406	411	514	
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time	406	411	514	
Vilt - ettersøk	kr/time	270	274	342	
Strøing for private inkl. strøsand	kr/time	942	954	1 193	
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang	56	57	71	
Utleie av skuremaskin til Coop	Pr. gang	336	340	425	
Brokelandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	87	88	110	
over 100 m3. Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	63	64	80	
Brokelandsheia, sprengstein til næringsdrivende	kr/m3	59	60	74,7	
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved teknisk etat. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.					
* Når utleie av lokalene er hovedinntekt, kommer vask av de samme lokalene som et tillegg, og skal da ikke faktureres med m.v.a.					

		AVG. 2017	Avg. 2018 inkl. mva	Økning i % 2018
NÆRINGSTOMTER. RENSTØL Med tekniske anlegg menes vann, kloakk, strøm, telefon til eiendomsgrensen. Tilkoplingsavgift for V/A kommer som tillegg til kvadratmeterprisen.	Kr/m2	258	258	0 %
NÆRINGSTOMTER. BROKELANDSHEIA Med tekniske anlegg menes vann, kloakk, strøm, telefon til eiendomsgrensen. Tilkoplingsavgift for V/A kommer som tillegg til kvadratmeterprisen.				
Utenfor sentrumsområde				
Tomt m/teknisk anlegg (Utenfor sentrumsområde)	Kr/m2	281	281	
Pris pr. m ² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.	Kr/m2	427	427	
Innenfor sentrumsområde				
"Følgende regler og satser legges til grunn for fastsetting av priser på tomtene i sentrumsområdet på Brokelandsheia :				
1. Pris pr. m ² netto tomteareal for råtomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.	Kr/m2	281	281	
2. Pris pr. m ² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.(GK avgjør om opparbeidet tomt skal selges)	Kr/m2	454	454	
3. Utgiftene til opparbeidelse av fellesanleggene settes til: (Areal = tomteareal).	Kr/m2	541	541	
4. Rådmannen vurderer i hvert enkelt tilfelle hvor mye areal tomtekjøper må erverve og hvor mye vedkommende, ut fra en kost/nytte-vurdering, må bekoste av fellesanleggene for at punkt 2 skal innfries.				
6. Kontraktstidspunktet skal danne grunnlaget for prisfastsetting av tomtene.				
7. Tomter som ikke allerede er grovplanert, selges i hovedsak som råtomt innenfor og utenfor sentrumsområde.				
8. Det gis rom for forhandlinger på pris utenfor sentrumsområdet hvis kjøpper selv ønsker å bygge ut VVA				

GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:		AVG 2017	AVG 2018	Økning i % 2018
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET				
a. Etablering av grunneiendom og festegrunn				
areal fra 0 - 100 m ² (inkludert punktfeste)		9 224	9 353	1,4 %
areal fra 101 - 500 m ²		12 596	12 772	
areal fra 501 - 2000 m ²		14 956	15 165	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa		1 231	1 248	
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten				
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling (registreringsbrev). Kan brukes på hele selvstendige frittliggende teiger.(Geburet gjelder også for matrikulering av umatrikulert grunn uten merking og oppmåling. Jfr.matr.l. §34 og forskriftens § 40).		3 413	3 461	
c. Oppretting av grunneiendom og festegrunn som skal nyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg				
areal fra 0 - 100 m ²		5 412	5 488	
areal fra 101 - 500 m ²		7 382	7 485	

areal fra 501 - 2000 m ²		9 841	9 979	
areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt daa		1 231	1 248	
d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.				
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal				
e. Festegrunn som skal bli grunneiendom.				
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1a.				
f. Etablering av anleggseiendom				
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.				1,40 %
areal fra 0 - 2000 m ²		3 957	4 012	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt da		3 548	3 598	
g. Registrering av jordsameie				
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.				
Minstegebyr		6 150	6 236	
h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning.				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,-. (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				
i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.				
2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLR MATRIKULERING.				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.a-f.				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, ellr maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m ²		5 412	5 488	
areal fra 251 - 500 m ²		7 382	7 485	

b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ² . Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m ²				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m ² ved areal opp til 500 m ² . For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING.				
For inntil 2 pkt		3 443	3 491	
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		510	517	
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER				
For inntil 2 punkt		5 904	5 987	
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		1 476	1 497	
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt.1.				
7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				
Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				
9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetslederen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Matrikkelbrev inntil 10 sider		215	218	
Matrikkelbrev over 10 sider		431	437	
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				
11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen		861	873	
12. BETALINGSTIDSPUNKT.				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING AV SAKEN.				
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING.				
Der ikke befaring er nødvendig 3 x rettsgebyr				
Der befaring er nødvendig 5 x rettsgebyr				
(som før: lovbestemt).				
15. KARTDATAPRISER				
(Som før: Geovekst priskalkulator)				
Tinglysningsgebyr vil til vanlig komme i tillegg				
VINTERFORSKRIFT				
Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning i Gjerstad kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kunngjort i Norsk Lovtidende				